Canadan suomalaisten SUURJUHLA Torontossa elokuun 1-2 päivinä, 1959

VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina — Perustettu vuonna 1917 — Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 80 — Vol. XLI vuosikerta — SUDBURY, ONTARIO — Tiistaina, heinäk. 14 p. — Tuesday, July 14, 1959

Avro-yhtiö vaatii palkanalennuksia

Toronto. — Avro-yhtiön työläisiä Maltonissa edustava International Association of Machinists-unio on hyljännyt Avro Aircraft-yhtiön vaatimukset työläisten palkkojen polkemiseksi.

Yhtiön taholta väitetään, että jos työläiset suostuisivat työskentelemään pienemmällä palkalla, niin yhtiö olisi paremmassa kilpailuasemassa kun tulee kysymykseen lentokoneiden rakentaminen Canadan ilmavoimille.

Palkkakysymys tulee esille ensi kuussa, nyt voimassaolevan työehtosopimuksen päättyessä ensi lokakuussa.

Yhtiö väittää, että puolustusministeriölle lentokoneita valmistavat ja korjaavat Canadair-yhtiö Montrealissa ja de Havilland Downsviewissa maksavat työläisilleen pienempää palkkaa kuin Avro Maltonissa.

Avron työläisten palkat vaihtelevat nyt $1.68:sta $2.54:iin tunnilta. Heille annettiin viiden sentin korotus juuri ennenkuin yhtiö pakkolomautti noin 10,000 työläistä silloin kun Canadan hallitus päätti luopua Arrow-koneen tuotannosta.

Avron palveluksessa on tällä hetkellä noin 2,300 työläistä, joista suurin osa korjaa Canadan ilmavoimien lentokoneita.

Union päätös palkanalennuksen hylkäämisestä vahvistettiin viime viikon lopulla union luottamusmiesten kokouksessa Port Elginissä.

Ulkoministerineuvottelut alkoivat uudelleen toivorikkain mielin

Aikaisemmista synkistä länsimaisista ennusteluista huolimatta nyt odotetaan neuvottelujen johtavan korkeimman portaan neuvotteluihin

Geneve. — Yhdysvaltain, Britannian, Neuvostoliiton ja Ranskan ulkoministerit ovat jälleen kokoontuneet täällä ulkoministeritasoneuvotteluihin, jotka keskeytyivät kolme viikkoa sitten kestettyään kuusi viikkoa.

Joidenkin kirjeenvaihtajien mielestä nyt uudelleen alkaneista neuvotteluista voidaan odottaa joitakin tuloksia ja on ilmaistu toivorikkautta siitä, että ne voivat johtaa vielä korkeimman portaan neuvotteluihin maailman ongelmien ratkaisemiseksi.

Länsimaidenkin edustajain keskén sanotaan ilmaistun kiintymystä ja hyväksymistä mikäli on kysymys korkeimman portaan neuvotteluista, joiden uskotaan alkavan mahdollisesti ensi syyskuun ensimmäisellä viikolla.

Kolme viikkoa sitten joissakin länsimaisissa piireissä oltiin sitä mieltä, että ulkoministerineuvottelujen keskeytyminen oli merkki niiden täydellisestä epäonnistumisesta. Samalla ilmaistiin mielipiteitä, että niiden neuvottelujen keskeytyminen oli merkki täydelliseen umpikujaan ajautumisesta.

Nyt kuitenkin on täällä ilmaistu sanomalehtikirjeenvaihtajien keskuudessa ajatus, että neuvottelut ovat alkaneet uudelleen kokonaisuudessaan toivorikkaammassa ilmapiirissä.

Kuluneen kolmen viikon aikana länsimaisissa piireissä on ilmaistu usko, että brittiläinen suostumus korkeimman tason neuvotteluun on voittanut alaa ja että sellaisten neuvottelujen ankarimmat vastustajat, Länsi-Saksa ja Ranska yhdessä Yhdysvaltain kanssa ovat joutuneet antamaan periksi.

Länsimaiden ulkoministerien sanotaan nyt vaativan jotta minkä tahansa Berliinin kohtaloa koskevan määräajan umpeenkulumisen jälkeen on uudelleen neuvoteltava Berliinin kohtalosta eikä ryhdyttävä mihinkään yksipuolisiin toimenpiteisiin.

Kesäkuun 19 päivänä antamassaan lausunnossa, juuri ennen ulkoministerineuvottelujen keskeytymistä Neuvostoliiton ulkoministeri Andrei Gromyko sanoi: "Jos hyväksytyn määräajan kuluttua ei ole saavutettu mitään ratkaisua Saksan rauhansopimuksesta ja Saksan yhdistämisestä . . . niin (tämän) konferenssin osanottajat voivat jatkaa Länsi-Berliinin kysymyksen harkitsemista."

Ulkoministeri Gromykon käsityksen mukaan mainitun määräajan pituus ei ole mikään suurimerkityksellinen tekijä eikä mikään periaatekysymys. Neuvostoliiton mielestä ajaksi voitaisiin asettaa vaikka 18 kuukautta, jonka kuluttua olisi saavutettava ratkaisu. Länsimaiden mielestä aika olisi liian lyhyt ja niiden odotetaan vaativan vähintäin kahta vuotta.

Ulkoministerit ovat aikaisemmin keskustelleet saksalaisista edustajista kootun komitean perustamisesta ongelman tutkimiseksi mainitun "välirauha-ajan" kuluessa. Neuvostoliiton taholta on vaadittu jotta sellaisessa komiteassa olisi yksi itäsaksalainen edustaja jokaista länsisaksalaista kohden.

Ulkoministerikonferenssin ensin alkaessa länsimaiden taholta oli vaadittu 25 länsi-saksalaista edustajaa jokaista 10 itä-saksalaista kohden väittäen, että sellainen edustus oli suhteessa kahden Saksan väkilukujen kanssa.

Winnipeg. — Canadan pääministeri Diefenbaker ja oppositiojohtaja Lester Pearson puhuivat täällä viikonlopulla All-Canada Congress of Ukrainian Canadians-järjestön (kansallismieliset Canadan ukrainalaiset) kokouksessa, korostaen, että Canada on valmis etsimään ratkaisua Saksan ja Länsi-Berliinin ongelmalle neuvottelutietä.

Samalla Diefenbaker kuitenkin uhkaili, että "Canadan hallitus, puhuessaan kaikkien canadalaisten puolesta, ei suostu jättämään Berliinin asukkaita oman onnensa nojaan eikä uhraamaan länsimaiden oikeuksia tai peräytymään länsimaiden vastuuvelvollisuuksissa."

Diefenbaker oli juuri neuvotellut kolmisen tuntia Yhdysvaltain valtiosihteeri Herterin kanssa. Herter oli matkalla eilen uudelleen alkaviin ulkoministerineuvotteluihin.

Canadan ukrainalaisten kongressin kokouksessa samana päivänä (lauantaina) oppositiojohtaja Pearson sanoi, että todellisuudessa ei ollut olemassa mitään vaihtoehtoa neuvotteluille sosialistisen blokin kanssa.

Hän sanoi kuulijoilleen, että ellei neuvotella, niin joutuisimme sotaan, jota emme suinkaan voisi voittaa. Ellemme ole missään kanssakäymisessä "kommunistisen blokin" kanssa, sanoi Pearson, niin jakaisimme maailman kahteen vihamieliseen leiriin, jotka suuntaisivat atomiaseensa toisiaan vastaan.

"Jonain päivänä ne (atomiaseet) voisivat laueta", sanoi Pearson.

Mr. Diefenbaker sanoi: "Canadan uskovan, että on tarpeellista työskennellä asteettaisen aseistariisunnan saavuttamiseksi jotta voitaisiin poistaa totaalisen ydinsodan vaara. Tämän kannan omaksumisen mukaisesti on tarpeellista olla valmiita neuvottelemaan Neuvostoliiton kanssa.

"Uskon, että länsimaiden on annettava Neuvostoliitolle kaikki mahdollisuudet osoittaa väitteidensä vilpittömyys ja samanaikaisesti ylläpidettävä maailman kaikkien maiden puolustusvoimaa . . .", sanoi pääministeri.

Mr. Pearson puolestaan sanoi kuulijoilleen, että hän ei usko neuvottelujen välttämättömästi johtavan myönnytyksiin eikä sitäkään, että neuvottelut sellaisinaan merkitsisivät valmeutta antamaan periksi.

Puhuessaan mainitussa neuvostoliittolaista valtaa vastustavien Canadan ukrainalaisten kokouksessa mr. Pearson sanoi, että olisi väärin odottaa, jotta nyt neuvostovallan alaisuudessa olevat ihmiset "vapautettaisiin" ulkopuolisen sekaantumisen tai intervention avulla.

Lontoo. — Britannian ulkominis-

(Jatkuu sivulla 4)

Hrushtshev vierailemaan myös Etiopiassa

Lontoo. — Neuvostoliiton pääministeri on vastaanottanut keisari Haile Selassien kutsun vieraille Etiopiasa, ilmoitti Neuvostoliiton uutistoimisto Tass viikon alussa.

Yhdysvaltain terästyöläisten lakko alkaa ensi yönä, ellei . . .

New York. — Yhdysvaltain terästeollisuuden omistajat ja työläiset ryhtyivät eilen jälleen neuvottelemaan uudesta työehtosopimuksesta neuvottelujen keskeydyttyä umpikujaan sunnuntaina.

Ellei tänään päästä minkäänlaiseen sopimukseen—työläisten ja työnantajien kesken, niin terästyöläisten lakko alkaa kello 12 keskiviikkoa vastaan yöllä.

Aikaisemmin Steelworkers-unio oli ilmoittanut työnantajille, että lakko alkaa sopimuksen päätyttyä viime kuukauden viimeisen päivän jälkeen ellei siihen mennessä ole päästy sopimukseen. Kuitenkin työläisiä edustava unio oli päättänyt antaa työnantajille vähän enemmän aikaa päästä sopimukseen asiassa.

Sunnuntaisista neuvotteluista olivat työnantajien edustajat lähteneet pois esittämättä minkäänlaista ehdotusta uudesta sopimuksesta. He olivat yksinkertaisesti vain sanoneet "ei" union esittäessä ehdotuksensa.

Eilen uudelleen alkaneet neuvottelut järjestettiin presidentti Eisenhowerin sekaantuessa asiaan ja pyytäessä, että neuvoteluja jatkettaisiin jottei tapahtuisi erittäin turmiollista työnseisausta elintärkeässä Yhdysvaltain terästeollisuudessa.

Eisenhower sanoi Washingtonissa neuvoteltuaan varapresidentti Nixonin ja työsihteeri Mitchellin kanssa, että silloin vielä oli aikaa päässa, että silloin vielä oli aikaa pääs

Eilen tunnin kestäneiden neuvottelujen jälkeen terästeollisuuden dustajat kuitenkin sanovat, ettei tilanne ole missään määrin muuttunut.

Steel-julkaisu, joka kirjoittaa erikoisestikin terästeollisuudesta Yhdysvalloissa, tietää kertoa, että tällä kertaa ovat Yhdysvaltain terästvarastot noin 21 miljoonaa tonnia eli 4 miljoonaa tonnia pienemmät kuin v. 1956 käydyn lakon alkaessa.

Sääski pärjäsi ottelussa miehelle

Long Beach, California. — Jack M. Frederickson joutui pahasti häviölle yrittäessään tappaa sääskeä. Miespoloinen joutui sairaalaan, jossa neulottiin 11 neuleella kiinni haava hänen oikeassa kädessään ja ranteessaan.

Frederickson oli yrittänyt ottaa kiinni lentävää sääskeä ja huitaissut sitä kädellään, mutta ei ollut osunut. Tasapainonsa menettäneenä hän yritti toisen kerran, mutta samalla tuloksella. Ainoa ero toisella yrityksellä oli se, että hän työnsi kätensä etuovensa ikkunan läpi.

Senaattori kannattaa sillan rakentamista Alaskasta Siperiaan

New York. — Senaattori Warren G. Magnuson (dem. Washington) ehdotti viikon alussa Neuvostoliiton varapääministeri Kozloville, että Neuvostoliiton ja Yhdysvaltain tulisi rakentaa yhteisesti silta tai tunneli Alaskan ja Neuvostoliiton välille.

Senaattori kertoi sanomalehtimiehille, että hän oli keskustellut Kozlovin kanssa mahdollisuudesta rakentaa jonkinlainen yhteys 42 mailia leveän Beringin salmen yli. Vielä ei ole tiedossa minkälaisen vastaanoton ehdotus on saanut. Neuvostoliiton taholta on tehty samanlaisia ehdotuksia jo aikaisemmin.

Senaattorin mielestä sellaisen sillan rakentaminen yhdistäisi näitä maita ja olisi omiaan edistämään rauhanomaista rinnakkaiseloa.

Karibuiden pelastamiseksi tarvitaan parempia keinoja, sanoi ministeri

Ottawa. — Pohjoisen asioiden ministeri Hamilton sanoi parlamentin alahuoneessa lauantaina, että on ryhdyttävä voimaperäisiin toimenpiteisiin jos aiotaan pelastaa Canadan karibut sukupuuttoon häviämiseltä.

Hän sanoi, että hänen ministeriönsä on parasta aikaa neuvottelemassa kolmen preeriamaakunnan hallituksen, Northwest Territoriesin hallinnon ja kansalaisuusministeriön kanssa tarkoituksella päästä jonkinlaiseen sopimukseen.

Nyt on jo miltei loppuun suoritettu tutkimukset karibulaumojen pienenemisestä ja tilanne näyttää "erittäin vakavalta", sanoi ministeri.

Ammattiyhdistysväki ei unhoita helposti

Newfoundlandin hallitukselle on palautettu mieleen sen toimenpiteet metsälakon murtamiseksi

Corner Brook. Nfld. — Täkäläinen Trades and Labor Council tiedoitti viime viikolla, että "ei ole mitään hyöhyä" ammattiyhdistysväen ja hallituksen edustajain kohtaamisesta, "ellei tule tarjousta loukkaavien lakisäädöksien poistamiseksi maakunnan lakikirjoista".

Lainlaatijakunnan liberaalipuolueen jäsen Jack Forsey sanoi aikaisemmin, että hän on epäonnistunut yrityksissään saada ammattiyhdistyväen ja hallituksen edustajat yhteen neuvottelemaan, sillä "työväenmiehet eivät siihen suostu".

Mainitun unioneuvoston lausunnossa sanotaan, että "jos Newfoundlandin pääministeri Smallwood tai Jack Forsey ovat kiintyneet neuvonpitoon maakunnan työväenjohtajain kanssa, heidän olisi pitänyt ajatella tätä asiaa ennen kuin lainlaatijakunnan istunnossa hyväksyttiin työväenvastainen laki."

CLC:n jäsenyyteen kuuluvalta International Woodworkers of America uniolta riistettiin lainlaatijakunnan hyväksymällä lailla viime talvena lailliset edustajaoikeudet — ja metsämiesten lakko murrettiin hallituksen johdolla siten, että työttömyysvakuutuksen varassa eläneiltä ihmisiltä kiellettiin työttömyysvakuutus ja -avustus, jos he kieltäytyivät menemästä työhön lakonalaisille metsäkämpille.

17 lakkolaista pidätettäväksi Br. Columbiassa

Vancouver. — British Columbian korkeimman oikeuden tuomari Manson määräsi viime viikolla, että sheriffin on pidätettävä 17 rautatyöläisten union jäsentä, jotka eivät olleet esiintyneet oikeuden edessä selostamassa miksi he olivat pidättäytyneet työstä Second Narrowsin rakenteella olevalla sillalla. Tuomari oli antanut kesäkuun 26 päivänä päätöksensä, että työstä pidättyneiden oli selostettava syynsä työstä poisjäämiseen.

Tuomari korosti, että hän ei ollut antanut mitään estetuomiota Ironworkers-union Dominion Bridge-yhtiöllä työssä olleita lakkolaisia vastaan, vaan oli määrännyt, että töitä olisi jatkettava sillan eteläisessä päässä turvallisuussyistä.

Oikeus oli määrännyt miehet takaisin töihin viime perjantaina tai muussa tapauksessa niiden olisi ollut pakko saapua oikeuden eteen selostamaan syitä miksi he olivat jääneet pois.

Sheriffi selosti oikeudelle, että hän oli kyennyt välittämään oikeuden määräyksen vain seitsemälle työläiselle kahdeksastatoista. Seuraavana päivänä yksikään heistä ei vastannut nimihuutoon oikeudessa.

Tuomari määräsi sheriffin tuomaan miehet oikeuden eteen maanantaina. Hän vapautti kuitenkin yhden tästä velvollisuudesta, sillä hän potee vieläkin vaikeuksia viime kesänä sillalla tapahtuneen työmaaonnettomuudessa loukkaantumisen johdosta.

Pankkiiri varoittaa uudesta hintavyörystä

Mateleva inflaatio voi muuttua nelistäväksi vaaraksi tai deflaatioksi, sanoi mr Coyne

Ottawa. — James Coyne, Canadan pankin (Bank of Canada) kuvernööri varoitti täällä viikon lopulla, että elinkustannukset tulevat edelleen kohoamaan Canadassa.

Hän esitti tämän katsantokannan senaatin komitealle, mikä tutkii inflaatiovaaraa maassamme. Mr. Coyne'n lausunto päätti tämän komitean todistajakuulustelun.

Valiten harkiten aiheensa mr. Coyne esitti useita varoituksia. Hän varoitti, että pääomansijoittajat, jotka ovat ostaneet osakkeita niiden todellisesta arvosta välittämättä, ovat lopulta hyvin pahoillaan menetelmästään.

Kysyttäessä vasta menneen ja hetikohtaisesti edessäolevan kehityksen kulusta mr. Coyne sanoi, että viimeksikuluneen 12 kuukauden aikana ei ole mitään suurempia hintamuutoksia tapahtunut. Ei-ruokatavarain kohdalta on ollut taipumusta hintojen kohoamiseen, mutta ruokatavarain hinnat ovat hieman laskeneet, selitti hän.

Talouselpymisen saadessa vauhtia on mahdollista, että ei-ruokatavarain hinnannousut jatkuvat ja että ruokatavarainkin hinnat kohoavat entiselleen.

Kulutustavarain tukkuhinnat ovat olleet alhaalla, sanoi mr. Coyne, mutta se ei kuitenkaan ole aiheuttanut huomattavaa hinnanlaskua vähittäiskaupassa. Hän ilmaisi ajatuskannan että tukkuhinnat tulevat lähitulevaisuudessa kohoamaan — ja se tulee kuvastumaan vähittäishinnoissa.

Mr. Coyne epäröi sanoa, että Canadan tavarat on hinnoitettu pois maailman markkinoilta.

Mateleva (hitaasti kehittyvä) inflaatio ei ole mahdollinen pitkän päälle: Se muuttuu joko nelistäväksi inflaatioksi tai deflaatioksi. Vastauksena kysymykseen, onko pieni inflaatio avuksi mr. Coyne sanoi, että mikään inflaatio ei ole avuksi eikä liioin haluttu.

Kysyttäessä hänen mielipidettään palkkojen vaikutuksesta inflaatioon mr. Coyne sanoi, että se on ehkä kysymys, mihin ei voida vastausta antaa. Koskaan ei lopu väittely siitä, mikä oli ensin, palkkojen vaiko hintojen kohoaminen.

Unio otti ohjakset käsiinsä, yhtiö tuottaa nyt voittoa

New York. — Eräs tappioiden piinaama yhtiö, jonka ohjakset sen työläisten unio otti omiin käsiinsä viisi kuukautta sitten, on jälleen ruvennut osoittamaan voittoa tilikirjoissaan.

United Hatters, Cap and Millinery Workers-unio sijoitti $435,000 pelastaakseen 100-vuotiaan Amesburyssa, Massachusettsissa sijaitsevan Merrimac Hat-yhtiön pesän selvitykseltä.

Uudelleen järjestetyn yhtiön johtokunnan jäsen, union presidentti Alex Rose ilmoitti sanomalehtimiehille viime lauantaina, että yhtiö oli saanut toiminnastaan viiden kuukauden aikana $70,000 voittoa. Vastaavalla ajalla viime vuonna oli yhtiön tappio $144,195.

Merrimac-yhtiön johtokunta, jonka yhdeksästä jäsenestä on kuusi union edustajaa, päätti jakaa osakevoittoa vuoden ensimmäiseltä neljännekseltä 50 senttiä osaketta kohti.

Voitto-osinkojen jako oli ensimmäinen tuotantolaitoksen viimeisen viiden vuoden olemassaoloaikana.

Ennätyssato kahvia mutta kahvin hinta pysynee ennallaan

Toronto. — Canadalaiset potevat kahvihammasta. Viime vuonna he joivat kaikkiaan viitisen miljardia kupillista kahvia — viidestä kymmeneen prosenttiin enemmän kuin edellisenä vuonna. Tästä tulee jokaista aikuista ja teini-ikäistä canadalaista kohden keskimäärin 500 kuppia kahvia.

Paahtamattoman, eli "vihreän" kahvin hinta on nykyään noin kolmasosa siitä mitä se oli viisi vuotta sitten. Ylirunsaus maailman markkinoilla on painanut hintoja alas ja uusi ennätysmäinen sato on odotettavissa seuraavan 12 kuukauden aikana.

Tarkoittaako tämä lisää hinnanalennuksia ja kahvinjuontia?

Asiantuntijat sanovat eitä.

Latinalainen Amerikka, mikä vaa 91 prosenttia siitä kahvista mitä Canadassa juodaan, on hyväksynyt kahvin viennin suhteen uuden kiintiöjärjestelmän, mikä astui voimaan heinäkuun 1 pnä.

Jos tähän sopimukseen saadaan liittymään myös Afrikan tuottajamaat, niin silloin kahvin hintalasku pysähtyy.

Canadalaiset näyttävät pitävän liukenevasta (instant) kahvista enemmän kuin minkään muun maan asukkaat. Miltei kolmannes [illegible] kahvista [illegible]. 135,000,000 paunan määrästä vihreää kahvia, mikä Canadassa kulutetaan, käytetään liukenevassa muodossa. Kahden unssin purkki "instant" kahvia, mistä tulee 25—30 kuppia kahvia, maksaa nyt Toronton supermarket-kaupoissa 33—49 senttiä.

Jauhettua kahvia myydään nyt 55 sentin hintaan [illegible] viimeksikuluneen 6 kk. aikana. Viimeksikuluneen kuuden kuukauden aikana. Muutama vuosi sitten kahvin hinta oli dollari paunalta ja enemmänkin.

Kaikki canadalaiset aikuiset ja teini-ikäiset kuluttavat nyt keskimäärin 8 paunaa kahvia vuodessa. Se on vain puolet siitä määrästä mitä yhdysvaltalaiset ja ruotsalaiset käyttävät kahvia — suomalaisista puhumattakaan. Kansakuntana me maksamme $55,000,000 kahvistamme.

Kahvin vähittäishintojen laskusta hyötyvät [illegible] ravintoloitsijat [illegible].

Maailmanmarkkinoille menevää osaa v. 1959—60 kahvisadosta noussee noin 10 prosenttisesti, eli 56,000,000 säkkiin (säkissä on 132 paunaa kahvia), viime vuoden sadon ollessa 36,000,000 säkkiä.

Atomivoimaista sähkövoimalaitosta suunnitellaan

Toronto. — Ontarion Hydro-Electric Power-komissio (vesivoimahallinto) on hankkinut itselleen oikeuden ostaa maata noin 15 mailia pohjoiseen Kincardinesta, Huron-järveltä tarkoituksella rakentaa sinne Canadan ensimmäinen suurempi atomivoimalaitos, ilmoitti hallinnon puheenjohtaja James S. Duncan sunnuntaina.

Aluetta parhaillaan tutkitaan ja lopullinen valinta jää atomienergialautakunnan tehtäväksi.

Ontarion Hydron ja Atomic Energy of Canada-yhtiön kesken tehdyn sopimuksen mukaan suoritetaan töitä $60,000,000 maksavan 200,000 kilowattitunnin voimalaitoksen rakentamiseksi. Sen odotetaan valmistuvan v. 1964 tai aikaisin v. 1965.

Ontarion Hydro tulee järjestämään työvoiman laitokselle ja ostamaan kehitetyn sähkövoiman ja on luvannut, että jos voimalaitos osoittautuu taloudelliseksi, se ostaa koko laitoksen.

Laitoksen odotetaan kehittävän sähköä samaan hintaan kuin sitä kyetään tekemään kivihiilivoimaisilla laitoksilla.

AMERIKKALAISMALLINEN PANKKIRYÖSTÖ

Konepistoolein aseistetut naamioidut miehet ryöstivät PYP:n konttorin Kuopiossa

Kuopio. — Amerikkalaistyylinen pankkiryöstö tapahtui keskellä aurinkoista päivää viime viikolla Kuopion keskikaupungilla kahden naamioidun ja konepistooleilla varustetun mieshenkilön tunkeutuessa Pohjoismaiden Yhdyspankin konttoriin ja anastaessa kolmessa kassassa olleet käsirahat. Pankinryöstäjien saaliin arveltiin silloin olleen 8—10 miljoonaa markkaa. Pankissa olleet asiakkaat ja virkailijat seisoivat liikkumattomina paikoillaan ryöstön tapahtuessa. Miehet kehoittivat kaikkia olemaan hiljaa ja paikoillaan. "Me emme ammu, jos kaikki ovat rauhallisia", sanoi ovensuuhun jäänyt ryöstäjä.

PYPn Kuopion konttorin eteen Kauppakatu 30:een pysähtyi henkilöauto viime keskiviikkona kello 2.50 iltapäivällä. Kahta minuuttia myöhemmin miehet astuivat pankkiin ja vetivät pukujensa suojassa olleet konetuliaseet esiin. "Olkaa paikoillanne", huusi toinen miehistä ja jäi ovensuuhun vartioimaan. Miehet olivat jo eteisessä vetäneet kaulastaan riippuneet liinat kasvojensa peitoksi ja vain ryöstäjien silmät kiiluivat pahanenteisinä naamarien lomasta.

Ryöstäjät olivat silminnäkijäin kertoman mukaan nuoria miehiä. Tapahtumalla oli paljon todistajia ja mm. auton väri ja rekisterinumero selvisivät pian ryöstön jälkeen. Pankinjohtaja Pekka P. Sipponen saapui pankkiin vasta sitten, kun ryöstö oli jo suoritettu. Hän ei kyennyt kertomaan sanomalehtimiehille mitään uutta jota he eivät olisi jo saaneet tietää. Hän kuitenkin sanoi, että pankin rahat siirretään Suomen Pankkiin jopa keskellä päivääkin, joten ryöstäjien saaliiksi ei silloin uskottu joutuneen mitään erittäin suurta summaa.

Kuopion rikospoliisiosasto ryhtyi heti hälyytyksen saatuaan ajamaan takaa vihreää autoa, joka pari tuntia myöhemmin löydettiin kaupunkialueelta ja pidätettiin sitä ajanut nuori mieshenkilö.

Seuraavana päivänä ilmoitettiin, että rahat oli löydetty metsikköön piiloitetusta kassista erään rouvan ollessa marjassa poikansa kanssa. Rahoja osoittautui olevan 11 miljoonaa markkaa.

Rikospoliisi epäilee kysymyksessä olevan liigan, jonka jotkut jäsenet ovat kotoisin Varkaudesta. Pidätetty henkilö on Kalevi Heikkinen, jonka Willys-merkkistä henkilöautoa rosvot käyttivät paetessaan.

Neljä vuotta sitten murtovarkauksista tuomitun nuorisoliigan jäsenet ovat jokin aika sitten vapautuneet kärsittyään tuomionsa.

POWELLIEN VALTIOPETOSSYYTÖS KUMOTTIIN SAN FRANCISCOSSA

San Francisco. — Valtiopetossyytökset John W. ja Sylvia Powellia sekä heidän entistä shanghailaista toimitustoveria Julian Schumania vastaan kumottiin täällä eilen.

Vielä on käsittelemättä tämän kuusi vuotta vireillä olleen jutun yhteydessä syytökset kapinaan kiihoittamisesta.

Viimeksimainittu syytös oli käsiteltävänä näitä kolmea vastaan vielä viime kuussa, mutta sen käsittely siirrettiin tuonnemmaksi, että oikeudenkäyntiä ei ollut toimitettu täydellisesti lain puitteissa. Silloin hallitus nosti kanteen valtiopetoksesta näitä kolmea vastaan.

Yhdysvaltain komissioneri Joseph Karesh kumosi syytökset puutteellisten todistuksien takia sen jälkeen kun prokuraattori Lynn J. Gillard oli vaatinut asian käsittelyn edelleen lykkäämistä.

Gillard sanoi, että hallitus suorittanee loppuun tutkimuksensa asiassa noin 60—90 päivässä, jonka jälkeen voitanee uudelleen esittää valtiopetossyytös. Tähän mennessä ei ole vielä niin tehty.

Puolustusasianajaja Doris Brin Walker kuitenkin sanoi, että "ei tule olemaan valtiopetossyytöstä koska valtiopetosta ei ole tapahtunut." Hän ilmaisi myös varmuutensa, että [illegible] tulla järjestämään toista kapinaan kiihoittamissyytöstä.

Ensimmäinen oikeudenkäynti kapinaan kiihoittamisesta päättyi silloin kun tuomari Louis E. Goodman oli samaa mieltä puolustusasianajajien kanssa, että juttua koskeva suuri kohu ja julkisuus olivat hyvin mahdollisesti saattaneet juryn ennakkoluuloiseksi asiassa.

Syytökset mainittua kolmea vastaan nostettiin alunperin siitä väitteestä, että he olivat shanghailaisen [illegible] julkaisussaan julkaisseet kommunistien aineksia puolustavia kirjoituksia Korean sodan aikana.

Syytetyt olivat edelleen vapaana takausta vastaan vanhan kapinaan kiihoittamissyytöksen perusteella, josta on määrä tulla järjestettävä toinen oikeudenkäynti.

VIIME TIEDOT

Geneve. — Eilen uudelleen alkaneissa ulkoministerineuvotteluissa Neuvostoliitto esitti vaatimuksen, että myös niin Itä- kuin Länsi-Saksankin edustajille on suotava mahdollisuus osallistua salaisiin istuntoihin. Näin ei ole aikaisemmin esitetty ja länsimaiden taholta on sallittu näiden maiden edustajien osallistua vain yleisiin istuntoihin ja niihinkin vain "neuvonantajien" ominaisuudessa. Länsimaiden mielestä Itä-Saksan edustajien salaisiin istuntoihin osallistuminen merkitsisi oleellisesti Itä-Saksan olemassaolon tunnustamista, johon ne ovat jatkuvasti olleet vastahakoisia.

Washington. — Kongressin yhteinen atomienergiavaliokunta hyväksyi eilen uudet sopimukset, joiden mukaisesti sallitaan läheisempi atomiaseyhteistoiminta seitsemän NATO-maan kesken. Tarkoituksena sanotaan olevan NATO-liiton rakoilun paikkaaminen, sillä useista näistä maista on kuulunut arvosteluja sen johdosta, että Yhdysvallat haluaa ehdottomasti yksin olla kaikkien liittolaisten atomiaseiden haltija. Myönnytykset Yhdysvaltain "liittolaisille" ovat kuitenkin vähäiset, kertovat kirjeenvaihtajat täällä.

Toronto. — Eräs nuori huumausaineita käyttävä nainen todisti täällä eilen rikosmaailman toimintaa tutkivassa lisenssikomission istunnossa, että hän oli joutunut lopettamaan huumausaineiden käytön noin viisi viikkoa sitten koska nyt Torontossa saatavissa oleva heroiini oli aiheuttanut hänen ihoonsa paljon paiseita. Tutkimus asiasta aloitettiin täällä tk. 9 päivänä tarkoituksella päästä selville missä määrin kaksi Dundas-kadulla sijaitsevaa ravintolaa oli muodostunut huumausaineiden käyttäjien, prostituuttien ja parittajien kokoontumispaikoiksi.

VAPAUS

(LIBERTY) — Independent Labor Organ of Finnish Canadians. Established Nov. 6, 1917. Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa. Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Company Ltd., at 100-102 Elm St. W., Sudbury, Ont., Canada.

Telephones: Bus. Office OS. 4-4264; Editorial Office OS. 4-4265. Manager E. Suksi. Editor W. Eklund. Mailing address: Box 69, Sudbury, Ontario.

Advertising rates upon application. Translation free of charge.

TILAUSHINNAT:

Canadassa:	1 vk. 8.00 6 kk. 4.25	
	3 kk. 2.50	
Yhdysvalloissa:	1 vk. 9.00 6 kk. 4.80	
Suomessa:	1 vk. 9.50 6 kk. 5.25	

"Täysin onnistunut" konferenssi

Liittovaltion valtiovarainministeri Fleming tiedoitti Ottawassa viime viikolla pidetyn liitto- ja maakuntahallitusten rahaministerien kaksipäiväisen kokouksen jälkeen, että se oli "täysin onnistunut" konferenssi.

Me olisimme luonnollisesti ensimmäisenä tervehtimässä tätä lausuntoa, jos asia niin todella olisi, mutta totuus on tässäkin tarua kummempi.

Yleisesti tiedetään, että liittovaltion perustamisen aikana, 92 vuotta sitten laaditut säädökset yhteiskunnallisten palvelujen rahoittamisesta eivät pidä enää kutiaan. Maakuntien ja varsinkin kuntien menot ovat tulleet ylivoimaisiksi. Kunnallishallintojen täytyy verottaa ylenmääräisesti kotienomistajia ja muita pikkuihmisiä, voidakseen maksaa koulujä muut palvelut — ja siitäkin huolimatta kouluhallinnot potevat kroonillista rahapulaa, likaviemäri- ja vesijohdot ovat riittämättömiä, katujen päällystäminen ja kunnostaminen on jäänyt taka-alalle, puistojen, lasten kahlaamopaikkojen ja yleisten ajanvietelaitosten rakentaminen on jäänyt miltei kokonaan pois päiväjärjestyksestä jne. Selvää on, että nykyinen meno ei voi pitkää aikaa jatkua. Kunnanhallinnoille on saatava suurempi osuus kansallisista verotuloista ja näiltä tiimoilta on tehtävä uusia, ajan vaatimia uudistuksia.

* * *

Että asia näin on kautta maan, se näkyi viime viikolla Ottawassa pidetystä liitto- ja maakuntahallitusten konferenssista, missä Canadan kaikki maakunnat — kymmenen maakuntaamme — vaati liittohallitukselta suurempaa osuutta verotuloista suuresti kasvaneiden menojensa peittämiseksi.

Mutta maakuntien kaikki edustajat saivat lähteä Ottawasta kotiin tyhjin käsin! He eivät saaneet sentin pyöreätä lisätuloja liittovaltiolta eikä vihjettäkään siitä, että maakuntien ja kuntien finanssikuormaa ryhdytään huojentamaan. Ainoa, mitä maakuntien edustajille luvattiin, oli se, että liitto- ja maakuntahallitusten finanssisuhteita ruvetaan tutkimaan pitkällä tähtäimellä, ja että niiden finanssiministerit kokoontuvat syksyllä uudelleen harkitsemaan, saadaanko mitään väliaikaista sopimusta syntymään. Tämä ei näytä ainakaan sivullisen silmällä katsottuna menestykseltä, "täydellisestä menestyksestä" puhumattakaan!

* * *

Kukaan, eipä edes liittohallitus, ei kiellä sitä, että maakunnat ja erikoisesti kunnat ja kaupungit ovat ylipääsemättömien finanssivaikeuksien edessä.

Mutta liittohallituksen valtiovarain ministeri torjui kaikkien maakuntien vetoomukset "paremmasta verotusjärjestelmästä" sillä, että liittovaltion varat eivät sitä oikeuta, sillä niin rikas maa kuin Canada onkin, sillä ei ole kuitenkaan varaa lasten kunnollista kouluttamista varten ja muihin kunnallisiin palveluihin.

Mr. Fleming antoi ymmärtää, että jos Canadan kansallinen tulo lisääntyy pysyvästi seitsemällä prosentilla vuodessa, niin silloin ehkä voidaan harkita joitakin finanssimyönnytyksiä maakunnille ja kunnille. Mutta niin paljon kuin onkin "hyvän ajan paluusta" puhuttu, kansallistulojemme nousu on tämän vuoden aikana pysytellyt 4 prosentin paikkeilla, mikä tuskin ylittää väestön lisääntymismäärää. Ja vaikka hetkellistä nousua tapahtuisikin, niin kapitalistisen järjestelmän toistuvat pulat ja kriisit pitävät huolen siitä, että liittovaltiolla on loppumattomasti ällaisia "ei ole varaa" ja "ei kannata" verukkeita.

Kylmä tosiasia onkin, että vaikka valtiolaivamme voisikin hankkia huomattavasti lisätuloja verottamalla tuntuvasti enemmän suurriikkaita yksilöitä ja yhtiöitä, niin "varojen puutteessa" on harkittava myös sitä, missä kipeimmin varoja tarvitaan. Jos yksityisperheessä on puute ruoasta ja vaatteista — kuten aivan liian usein tapahtuu — niin silloin ei normaalioloissa osteta huvipursia, eikä muita ylellisyystavaroita. Parhaimmassakin tapauksessa tällaiset asiat jäävät kauniiksi unelmiksi, mitkä päätetään "toteuttaa" sitten kun varat siihen myöten antavat.

* * *

Tämän luulisi pätevän osapuilleen myös valtiolaivan taloushoidossa. Mutta samalla kertaa kun finanssiministeri Fleming vetoaa valtion köyhyyteen ja sanoo, että maakuntien ja kuntien taloustaakkaa ei voida huojentaa, hänen oma hallituksensa kuluttaa noin 1,700 miljoonaa dollaria vuosittain varusteluun.

Kukaan ei kiellä nykyisellä ajalla ja nykytilanteessa maanpuolustuksen tarpeellisuutta — mutta yhä suuremmat kansalaisjoukot ovat sitä mieltä, että Canada ei voi noin suurta rahasummaa varustelukilpailuun haaskata, joutumatta siitä talousvaikeuksiin.

Kuinka suurta mielettömyyttä tämä varustelukilpailu on Canadan osalta — muista maista nyt puhumatta — se näkyy mm. seuraavasta. Korean sodan päiviltä alkaen, eli pyöreissä luvuissa kymmenen vuoden aikana me olemme kansakuntana kuluttaneet ehkä noin $1,700 miljoonaa vuodessa varusteluun eli maanpuolustukseen. Siitä koituu hirveä summa, eli 17 miljardia dollaria — mikä on tasaluvuissa $1,000 jokaista canadalaista miestä, naista ja lasta kohti, eli $4,000 jokaista keskinkertaista canadalaisperhettä kohti.

Mutta siitä huolimatta kenraalimme, amiraalimme ja politiikkomme, sekä valtalehdistömme välittää joka päivä aamusta iltaan, että puolustuslaitoksemme on mihinkään kelpaamaton, ja että sen käytettävissä oleva aseistus ja koneisto on läpeensä vanhanaikaista romua.

* * *

Selvää on, kuten sanottu, että tällainen talousohjelma ei voi kovin pitkään jatkua. Ja mitä pikemmin siinä tehdään täydellinen käännös, sen parempi se on kaikille canadalaisille, myös valtiovallalle.

Tässä yhteydessä on siis muistettava, että maakunnat ja erikoisesti kunnat tarvitsevat lisätuloja, ja että näitä lisätuloja on melko kivuttomasti saatavissa, jos kulutetaan käytettävissä olevat varat järkevästi hyödylliseen tarkoitukseen, kuten menetellään yksityiselämässäkin.

Missään tapauksessa ei voida hyväksyä valtionvarainministeri Flemingin väitöstä "rahapulasta" silloin kuin kan-

Aldermastonin tapahtuma jää historiaan

Sana "Aldermaston" merkitsee englantilaiselle nykyään samaa kuin ydinaseistuksen vastainen taistelu. Falconin kentältä, Aldermastonista, vastapäätä ydintutkimusasema on jo kahtena pääsiäisenä lähtenyt neljäpäiväiselle taipaleelle kohden Lontoota kansalaiskulkue, joka täten haluaa tehostaa vaatimustaan ydinaseistuksen lopettamisesta. Joukkoliike on jatkuvasti laajenemassa, ja Aldermastonin keväällä 1959 sai mittasuhteet, jotka tekivät tapauksesta historiallisen. Julkaisemme tänään marssilla mukana olleen kuvauksen Aldermastonin mielenosoituksesta.

Pysähtyessämme ensimmäisen kerran Turnham Greenillä, Länsi-Lontoossa, tiesimme, että mielenosoituksesta tulisi melko voimakas. Marssin järjestäjät olivat arvioineet, että Falconin kentällä olisi ehkä noin 800 henkeä, mutta täällä, yhdessä ainoassa kokoontumispaikassa oli jo kuusitoista bussia — joissa kaikki istuimet olivat täynnä. Tämä merkitsi sitä, että yksinomaan Lontoosta oli lähdössä noin tuhat osanottajaa. Oli muitakin bus. seja. Oli henkilöautoja. Ja osa matkustaisi vielä junallakin.

Saapuessamme määränpäähän meitä kohtasi näky, joka muistutti täysin Epsom Downsia suurten hevoskilpailujen aikaan. Ero oli vain siinä, ettei tämä eväitään pureskeleva, iloisesti keskusteleva tai kovaäänisiä kuunteleva joukko ollut tullut katsomaan hevoskilpailuja. He olivat lähteneet liikkeelle vastustaakseen kilpailua — atomiasevarustelukilpailua.

Atomiaseistuksen vastainen kamppailu oli havaittavissa kaikkialla. Ne, jotka olivat tulleet mukaan uskonnollisista vakaumuksesta, kokoontuivat lyhyeen hartaushetkeen. Toiset olivat käytännöllisemmissä puuhissa: asettelivat makuupusseja matkatavaroita kuljettaviin vaunuihin, kiinnittelivät selkäreppunsa hihnoja, virittelivät kitaroita, järjestäytyivät ryhmiin.

Kello puoli yhdeltä tuomiorovasti Collins, Pyhän Paavalin tuomiokirkon kanttori, ydinaseistusta vastustavan liikkeen puheenjohtaja ja marssin johtaja piti lyhyen puheen. Hänen jälkeensä puhuivat vielä työväenpuolueen kansanedustaja Jan Mikardo ja Sir Richard Acland, joka atomiaseistusta vastustavan toimintansa johdosta oli menettänyt puolueensa tuen ja siten paikkansa parlamentissa.

Kello puoli kaksi marssi alkoi. Rivistö lähti liikkeelle pitkin polkuja, valokuvaajien ja katselijoiden reunustamana katua. Etunenässä kulkivat tuomiorovasti Collins mustassa papinkaavussaan, hänen vierellään näytelmäkirjailija Benn Levy ja J. P. Priestleyn vaimo, kirjailija ja arkeologi Jacquetta Hawkes. Nämä kolme pitivät paikkansa koko 53 mailin pituisen matkan ajan lukuunottamatta pääsiäissunnuntain jumalanpalveluksia, jolloin rovasti Collinsin paikalla oli hänen vaimonsa.

Monia muitakin tunnettuja henkilöitä osallistui marssiin koko matkan pituudelta. Heitä olivat labour-kansanedustajat Stephen Swingler ja Maurice Edelman, näyttelijätär Constance Cummings, ydinfyysikko, professori Joseph Rotblat, monien lehtien, kuten "Tribune", "New Statesman", "New Chronicle", toimittajia jne. Mutta kysymys ei ollut persoonallisuuksien" näyttelystä. Tämä oli "tavallisten" kansalaisten tahdonilmaisu. Mukana oli opiskelijoita puolesta tusinasta yliopistosta ja collegesta. Jotkut marssivat paljain jaloin. Ruudulliset housut, froteepuserot ja väljät villapaidat sovelsivat hyvin pitkään matkaan ja epämukaviin yösijoihin. Mukana oli äitejä, jotka työnsivät pienokaisiaan lastenvaunuissa — jotkut heistä koko matkan. Nuorimmat osanottajat olivat vain muutaman kuukauden ikäisiä. Kukaan ei ottanut selvää vanhimmista, mutta valkoiset hiukset ja vaot kasvoissa eivät olleet harvinaisia. Mukana oli paljon niitä, jotka olivat kokeneet elämässään jo kaksi maailmansotaa. Monet näistäkin marssivat koko matkan.

Sitten oli vielä erikoisryhmiä: Kuninkaallinen teatteri, arkkitehdit, opettajat, Naisten rauhanrintama, kveekarit jne. Marssiin osallistui myös Englannin Rauhankomitea — ydinaseita vastustavan taistelun uranuurtaja — suuren tiedemiehen, professori Bernalin ja muiden toimeenpanevan komitean jäsenten johdolla.

Mutta tämä ei ollut ainoastaan kansallinen mielenosoitus. Mukana oli Tanganjikan afrikkalaisia roskalaatikonkansista ja tyhjistä palsoiljykannuista improvisoimansa "soittokunnan" säestyksellä, heidän takanaan ryhmä valkoisia Etelä-Afrikasta. Edustettuina olivat Länsi-Afrikka, Länsi-Intia, Kypros, Australia, Uusi Seelanti. Euroopan maatkaan eivät olleet jääneet pois. Marssiin osallistui ranskalaisia, ruotsalaisia, hollantilaisia, länsisaksalaisia ja kreikkalaisia.

Matkaan lähti Falconin aukiolta 4,300 marssijaa. Yli viisinkertaisesti se määrä, jonka järjestäjät olivat arvioineet.

Mailin pituinen kulkue marssi halki englantilaisen maaseudun. Marssiessaan he lauloivat — rauhanlauluja, kansanlauluja, ylioppilaslauluja. Kun toiset väsyivät, toiset jatkoivat. Levähdyspaikoissa nautittiin voileipiä ja teetä mukana seuraavista kanttiinivaunuista.

Ensimmäiseen yöpymispaikkaan Readingissä oli oletettu saapuvan noin tuhat marssijaa, mutta heitä olikin kolme tuhatta. Koulujen luokkahuoneet ja voimistelusalit otettiin käyttöön, ja marssijat nukkuivat lattialla.

Kolmentuhannen henkilön vahvuisena kulkue saapui Maidenheadiin pääsiäissunnuntaina. Mielenosoitus oli nyt jo ylittänyt yleiseen tietoisuuteen radion ja lehdistön välityksellä. Katukäytäviä reunustivat sankat ihmisjoukot, ja mukaanliittymiskehotuksiin vastattiin raikuvin kättentaputuksin. Mutta toistaiseksi enemmistö jäi sittenkin vain katselijoiksi. Marssin vakava tarkoitus ja rivistön pituus tekivät kuitenkin eittämättömän vaikutuksen. Täällä paikalliset viranomaiset antoivat yösijaksi marssijoille koulun ehdolla, että kaikki jätettäisiin samanlaisessa kunnossa kuin ne saatiin käyttöönkin. Lupaus täytettiin.

Sitten tuli vaikein päivä. Tähän saakka oli sää suosinut marssijoita, mutta nyt ilma muuttui sateiseksi ja tuuliseksi. Äidit kietoivat sadetakkeja lastensa ympärille, lippujen ja tunnusten metsään liittyivät vielä sateenvarjot. Laulu muuttui hieman kovemmaksi. Muuten mitään muutosta ei näkynyt.

Pääsiäismaanantaina oli suuri päivä. Jokainen oli nyt tietoinen heistä. Varhaisesta aamusta alkaen saapui ryhmiä, jotka liittyivät marssijoihin. Saapuessaan puolen päivän aikaan Albert-muistopatsaalle rivistön vahvuus o'i jo yhdeksäntuhatta. Myös uusia maita oli tullut mukaan: Chile, Meksiko, USA, Fiji.

Trafalgar Square — loppukokouksen tapahtumapaikka — oli täyttynyt yleisöjoukoista, jotka olivat tulleet toivottamaan marssijat tervetulleiksi. Vain vaivoin saatiin raivatuksi tilaa marssijoille, joiden luku nousi nyt viiteentoista tuhanteen. Yhteensä noin kolmekymmentätuhatta henkeä osallistui suureen joukkokokoukseen. Kun rivistön loppupää oli saapunut perille, kajahti ihmisjoukosta valtava yhteishuuto: "Ei ydinaseita! Ei ydinaseita!" Huuto kuului aivan varmasti Whitehalliin saakka, jossa istuivat atomipommi-poliitikot.

Odottamattoman ja merkityksellisen lisän mielenosoitukselle antoi Liikennetyöntekijäin Liiton pääsihteerin, Frank Cousinsin ja Ammattiyhdistysten Kongressin puheenjohtajan Robert Willisin osallistuminen siihen. Se, että Willis aivan viime minuuteilla päätti puhua kokouksessa, osoittaa, että atomiaseistusta vastustavasta liikkeestä on Englannissa tullut tekijä, joka on otettava huomioon.

Keralan myrskypilvet

Kirj. Harry Sichrovsky

Kerala, ainoa Intian valtio, jossa kommunistit ovat valta-asemassa, on jo jonkin aikaa ollut lehdistön huomion eräänä keskipisteenä. Kongressipuolue, katolinen kirkko ja taantumukselliset kastikiihkoilijat ovat liittoutuneet oikeistososialistien kanssa tarkoituksenaan kukistaa osavaltion hallitus. Kirkonkellojen moikuessa hätälyöntejä ns. kristoforus-kaartin iskujoukot ovat hyökänneet julkisiin rakennuksiin, osuuskauppoihin ja poliisiasemille — onpa jo yksi koulukin pantu tuleen. Levottomuuksien yhteydessä useat henkilöt ovat saaneet surmansa satoja on pidätetty.

LÄHTÖKOHTANA KOULULAKI

Kommunisteja vastaan tähdätyn toiminnan lähtökohtana on hallituksen antama koululakiesitys. Intian valtioista Keralassa on kouluopetus korkeimmalla tasolla. Kolmannes budjettivaroista käytetään vuosittain opetustarkoituksiin. Valtion 10,000 koulusta 7,000 on yksityisissä käsissä. Noin kolmannes niistä kuuluu kirkollisille järjestöille, katoliselle kirkolle, luterilaiselle lähetystölle Pelastusarmeijalle ja muille. Kirkolliset koulut ovat olleet jonkinlaisena valtiona valtiossa. Ne eivät taipuneet noudattamaan lain määräyksiä, niiden hallinnossa esiintyi väärinkäytöksiä, katoliset koulut nauttivat valtion apua, mutta eivät pitäneet mitään kirjaa täten saamistaan varoista. Varsinkin opettajat ovat olleet kirkollisten koulujen johtomiesten lypsylehmiä. Keralassa oli julkisena salaisuutena, että katolisissa kouluissa opettajan oli mahdotonta saada paikkaa maksamatta lihavia "käsirahoja" johtomiehille. Opettajia kiinnitettiin ja erotettiin täysin mielivaltaisesti — lainpykälillä ei tässä suhteessa tuntunut olevan mitään painoa.

Uuden koululain luoja on Keralan opetusministeri prof. Joseph Mundassery jonka kanssa kävin pitkiä keskusteluja vieraillessani Keralassa. Hän tuntee tämän kysymyksen jos kukaan sillä hän itse on ollut 27 vuotta professorina katolisessa Pyhän Tuomaan korkeakoulussa Tristhurissa ja lukuisat Keralan nykyiset valtiolliset johtomiehet (poliittiseen väriin kasomatta) ovat olleet hänen oppilaitaan. Hänen lakiehdotuksensa edellyttää että yksityiskoulujen johtoelinten on pidettävä kirjaa saamistaan jul kisista varoista tai muuten apu katkaistaan. Opettajia eivät enää aseta koulujen johtoportaat, vaan osavaltio ja opettajille on maksettava kaikki ao. avustukset, eläkkeet ja maksut niinkuin valtionkin kouluissa. Opettajat on nimettävä myös henkilöistä, joilla on vaadittava pätevyys. Yhdenmukainen opetussuunnitelma (myös koulukirjat) pätee kaikkiin kouluihin, myös yksityisiin. Mikäli koulun johto kieltäytyy noudattamasta lain määräyksiä, tai mikäli il'menee väärinkäytöksiä, on valtiolla oikeus sulkea koulu korkeintaan viideksi vuodeksi tai nimittää uusi johtoelin. Itse asiassa laki sisältää ne samat pykälät, jotka ovat olleet voimassa kaikissa sivistysmaissa jo vuosisadan ja kauemminkin — toisin sanoen: koulu on irrotettu kirkon piiristä ja asetettu valtio'listen elinten alaiseksi. Uskonvapautta ja uskonnon opetusta laki ei koske millään tavoin.

KIRKKO NOSTAA SOTALIPUN

Alusta alkaen on kirkko myrskynnyt lakia vastaan. Jo toukokuussa 1957 eräs piispainkokous julisti tosiallisen sodan lakia vastaan, saman vuoden elokuussa yritettiin pääkaupungissa Trivandrumissa nostattaa kansanliike, mutta tuloksetta. Syyskuussa 1957 Keralan osavaltion parlamentti hyväksyi lain, mutta taantumuksellisten piirien onnistui lähettää se vielä perustuslakituomioistuimeen tarkistettavaksi. Siellä sitä tutkittiin vuoden ajan ja lähetettiin lopulta muutamin muutoksin takaisin, jonka jälkeen Keralan parlamentti hyväksyi sen uudelleen. Lopuksi valtion päämi nisteri allekirjoitti lain ja se astui voimaan.

Keralan "demokraatit" eivät kallistaneet lainkaan korvaansa sille, että laki on hyväksytty täysin laillisessa järjestyksessä. He julistivat että vastalauseeksi kaikki yksityiskoulut suljetaan kesäkuun 15. päivästä lähtien. Koulujen edusta'le ilmaantui aseistettuja "lakkovahteja", jotka yrittivät estää opettajilta ja oppilailta pääsyn koulurakennuksiin. Turhaan. Malabarin piirin 3,900 koulusta vain 75 jäi suljetuksi, Trivandrumin piiriin 725 koulusta vain 98 ja vastaavanlaisia olivat luvut muuallakin.

Kouluboikotti oli kuitenkin vain lähtökohta paljon suuremmalle toiminnalle, jonka tarkoituksena on kukistaa koko kommunistinen hallitus. 82-vuotias Padmanabhan, taantumuksellisen kastijärjestön johtaja on tehnyt itsestään "vapautusliikkeen diktaattorin" ja julistanut, avoimesti, että hän tulee laahauttamaan kommunistisia ministereitä pitkin katuja ja ruoskituttamaan heitä. Liike sai taakseen katoliset ja oikeistososialistit — ja väkivallanteot alkoivat. Kongressipuolue ei tosin julkisesti ottanut niihin osaa, vaan aloitti itsenäisen toiminnan, mutta sen johtohenkilöt osallistuivat taantumuksellisen rintaman mielenosoituksiin ja antoivat siten niille siunauksensa.

MAANUUDISTUSLAKI

Kommunistinen hallitus ei kuitenkaan antanut kumousyrityksen pelätyttää itseään. Jännittyneen ilmapiirin vallitessa osavaltion parlamentti hyväksyi kesäkuun 10. pnä lain maanuudistuksesta, jonka saavat suuromistajilta pakkoluovutettua maata. Kaupungeissa ja kylissä kommunistit järjestivät joukkokokouksia joihin saapui kymmeniä tuhansia ihmisiä, kun sitä vastoin "vapauttajien' 'tilaisuuksissa näkyi vain muutamia tuhansia. Hallitus julisti, että se on päättänyt säilyttää maassa järjestyksen eikä anna sisällissotakiihotuksen pelottaa itseään.

Nyt on kuitenkin käynyt jo täysin selväksi, että nämä tapahtumat ovat ylittäneet paikallisten ilmiöiden puitteet ja niiden seurauksilla on mitä suurin sisäpoliittinen merkitys koko Intiassa.

Intiasta on tähän mennessä sanottu, että siellä vallitsee maailman laajin porvarillinen demokratia. Eikö vapailla vaaleilla valitulla kommunistisella hallituksella ole oikeutta istua häiriöittä toimikauttaan loppuun? Kommunistit, joita syytetään demokratian hävittämisestä ovat täällä demokratian todellisia puolustajia. Nämä ovat kysymyksiä, joista Intiassa tä'lä hetkellä vaihdetaan kiihkeästi mielipiteitä.

KONGRESSIPUOLUEEN ASENNE

Kongressipuolue on luotsannut itsensä mahdottomaan tilanteeseen. Nehru on tosin kieltänyt puolueensa tuen kumousmiehiltä, mutta on antanut puoluelaisilleen luvan osallistua kumousliikkeeseen "yksityishenki'öinä". Hän ei ole tukenut Keralan hallitusta järjestyksen palauttamisessa, kuten hänen keskushallituksen päämiehenä kuuluisi tehdä. Tosin viime hetkessä kongresipuolue näyttää tulleen järkiinsä ja sen puheenjohtaja rva Gandhi on sähkeitse kieltänyt kongressilaisten osallistumisen mielenosoituksiin, mutta tämä tapahtui liian myöhään. 60 vuoden ajan kongressipuolue on ollut päävoimana taisteltaessa tekopyhyyttä, uskonnollista kiihkoilua ja kastihenkeä vastaan. Ja liittoutuminen nyt juuri näiden voimien kanssa on suuresti järkyttänyt sen arvovaltaa. Ja mis-

(Jatkuu 3. sivulla)

Saar liitettiin Länsi-Saksaan

Saarbrycken. — Bensiini tuli halvemmaksi, mutta tupakka ja viina kallistuivat Saarissa, kun tämä alue maanantaita vasten yöllä kokonaan yhdistettiin Länsi-Saksaan.

Poliittisesti liittyi Saar Länsi-Saksaan 1957 kansanäänestyksen jälkeen, mutta taloudellisesti jäi alue Ranskan yhteyteen ylimenokaudeksi, joka nyt on päättynyt.

Saar, joka jo kauan on ollut Saksan ja Ranskan välisten riitaisuuksien kohteena, joutui toisen maailmansodan jälkeen Ranskan omistukseen ja liitettiin taloudelllisestikin Ranskaan. Pariisin ja Bonnin välisen sovintopolitiikan puitteissa tehtiin kuitenkin v. 1956 sopimus, joka raivasi tien alueen uudelleen liittämiseksi Saksaan.

Vanhan hylkeen luusto löydetty Laihialta

Laihian Potilan kylässä on tullut päivänvaloon harvinaislaatuinen muinaislöytö. Jo viime syksynä löydettiin erään tilan maalta puolentoista metrin syvyydestä luita, joukossa pääkallo. Helsingin yliopiston eläintieteen laitoksessa todettiin löydön kuuluvan harvinaislaatuisen Grönlannin hylkeen luustoon.

Viikonvaihteessa suoritettiin Laihialla sanotulla löytöpaikalla tarkkoja tutkimuksia, jolloin löytyi lisää luita niin runsaasti että hylkeen luusto voidaan koota lähes täydelliseksi.

Laihian Potilassa tehdyllä löydöllä lienee ikää noin 4,000 vuotta.

Etelä-Korean tulvissa kuollut 42 ihmistä

Seoul. — **Täällä tiedoitettiin torstaina, että Etelä-Korean raskaista kaatosateista johtuneiden tulvien johdosta on 42 ihmistä kuollut ja 4,000 on joutunut kodittomaksi. Tuhansia eekkereitä viljelysmaata on tulvaveden peitossa.**

Kuluvan viikon aikana on paikoittain satanut 12 tuumaa vettä.

SITÄ JA TÄTÄ

JUTTU JAGUARISTA JA KISSASTA

Jaguari houkutteli kissaa opettamaan hänelle miten hyökätä. Muutaman onnistuneen kokeen jälkeen torakoilla ja hyönteisillä, jaguari, jonka ruokahalu oli kiihoittunut, päätti kokeilla uutta tekniikkaansa itsensä kissan suhteen. Kissa kuitenkin loikkasi pois vaarasta kuin väläys ja jaguari hyppäsi tyhjän päälle.

"Se ei ollut rehellistä", vinkui jaguari. "Et opettanut minulle tuota kepposta".

"Älykäs opettaja ei koskaan opeta oppilaalleen kaikkia kepposiaan", muistutti kissa.

AINA TIELLÄ

Raudun mies oli matkalla junassa, joka tavan mukaan oli täynnä ihmisiä, heistä suuri osa sijoittumistaan järjestelevää karjalaisia. Arvonsa tunteva, varakas savolainen isäntämies sanoi Raudun miehelle, että siirtykääpä siitä pois, olette tiellä. Silloin ei malttanut rajan mies olla sanomatta ääneen:

— Se on tää evakko ain tiel. Jossei hää oo rautatiel eikä maantiel eikä saunatielkää, ni hää o muihe ihmisii tiel!

SELVÄ VIITTAUS

— Kehtasitko sanoa minua puupääksi?

— Enhän toki. Sanoin vaan, että pane hattu päähäsi, sillä tuolla puun oksalla istuu tikka.

JOKIN ERO

— Olen kuullut, että olet saanut perillisen. Onnitteluni!

—Minun palkoillani ei saada perillisiä, lapsia vain.

Kustannustoimen kehitys Bulgariassa

Puolueen ja hallituksen herkeämättömän huolenpidon ansiosta kustannustoimi kehittyy Bulgariassa ennentuntemattoman noepasti ja suuressa mittasuhteessa. Perinpohjainen muutos on tapahtunut kirjojen sisällössä ja ulkoasussa ja niiden yhteinen ja keskipainos on kasvanut yli 3-kertaiseksi siihen verrattuna mitä se oli syyskuun 9. päivää ennen. Kun vuonna 1939 julkaistiin kirjallisuutta kaikkiaan 6,500,000 kappaletta, niin vuonna 1958 julkaistiin yli 22,000,000 kappaletta.

Nykyisin maassa julkaistaan joukkopainoksina yhteiskunnallispoliittista ja marxilaista kirjallisuutta, kaunokirjallisuutta ja tieteellisiä teoksia. Painosta on ilmestynyt ensimmäistä kertaa Marxin, Engelsin, Leninin, Dimitr Blagojevin ja Georgi Nimitrovin teoksia. On julkaistu useita puolueen ja kansainvälisen kommunistisen liikkeen johtomiesten teoksia. Erinomaisina laitoksia ja suurina painoksina on julkaistu Hristo Botevin, Ivan Vazovin, Hristo Smirnenskin, Jordan Jovkovin, Jelin Pelinin sekä useiden Bulgarian nykykirjailijain teoksia. On ilmestynyt yli 1,700 kirjaa tieteellisistä kysymyksistä ja yli 4,500 kirjaa teollisuuden ja maatalouden kysymyksistä.

Kansanvallan aikana Bulgariassa on käännetty ja julkaistu venäläisten ja neuvostokirjailijain teoksia yhteensä 38 miljoonaa kappaletta.

PÄIVÄN PAKINA

Toivossa on hyvä elää

Pitäen kiinni siitä vanhasta viisaudesta, että "toivossa on hyvä elää", torontolainen Vapaa Sana tuntuu iloitsevan ennakkoajatuksesta, että Ontarion kaivosmiesten keskuuteen saataisiin entistä suurempi hajaannus — tietysti kaivosmiesten omaksi tappioksi.

Jos pidetään kiinni koetellusta ja kokeita vieläkin kestävästä ajatuksesta, että "hädässä ystävä tutaan", niin mainitulla lehdellä ei ole suuriakaan mahdollisuuksia esiintyä nikkelinkaivajain ystävänä, sillä se ei pannut tikkua ristiin viimesyksyisen kovan lakon voittamisen hyväksi, vaan oli hiljaa kuin "pissa sukassa" koko ajan — avoimeen taisteluunkaan kun ei uskaltanut lähteä Incon puolesta ennen kuin vasta lakon päätyttyä.

Penseästi ja suorastaan vihamielisesti Mine-Mill unioa vastaan yleensä, ja erikoikoisesti sen sudburylaista osastoa vastaan aina ennen esiintynyt Vapaa Sana tuntee nyt kuitenkin erikoista innostusta täkäläisen paikallisosaston (598) tiimoilta. Niinpä se julkaisi suuren "Kiivas kamppailu vallasta Canadan Mine, Mill Uniossa' 'otsikon alla viime torstaina propagandalla kyllästetyn jutun, minkä alkulauseessa tiedetään sanoa:

". . . Ne miehet, jotka kaatoivat lujasti pönkitetyn johtorenkaan International Union of Mine, Mill and Smelter Workers-union paikallisosasto No. 598:ssa viime maaliskuulla ovat nyt asettaneet tähtäimensä union canadalaisen pääjohdon puhdistamiseen . . ."

Saatuaan tällaisen "sisärenkaan" tiedon "puhdistusaikeista" Vapaa Sana ilostui ilmeisesti ikihyvästi ja ryhtyi jaarittelemaan miten "Sudburyn osaston ja union torontolaisen päämajan välillä . . . (on) avoin valtataistelu käynnissä, ja lehti tietää kertoa:

"Sudburyn osaston nykyisen johdon päämääränä on sysätä vallasta union vanha johto seuraavissa vaaleissa ennakkotoimenpiteenä union palauttamiseksi Canadian Labor Congressiin . . ."

"Päämääränä" on siis sisäinen hajoitustyö, eikä nikkeliteollisuuden työläisten aseman parantaminen, julistaa Vapaa Sana voitonvarmuudesta iloiten miltei yhtä paljon kuin sellaisesta tilanteesta — josta nikkelinkaivajia varjeltakoon — iloitsisi Incokin.

Edelleen Vapaa Sana jatkaa: "Sudburyn osaston presidentti Don Gillis hyvin tietää, että riippumatta siitä millaisia tuloksia saadaan tässä kuussa pidettävässä jäsenäänestyksessä CLC:ammattijärjestöön yhtymisestä löytyy varsin vähäisiä mahdollisuuksia union hyväksymisestä CLC:n niin kauan kun nykyinen kansallinen johto on remmissä."

Vapaa Sana tietenkin vastaa "tiedoistaan". Mutta mitähän sanoisi veli Gillis tällaisesta sananselityksestä, joka panee hänet väärinpelaajan kirjoihin? Tosiasia nimittäin on, että Sudburyn osaston johtokunta yhdessä M-M union kansallisen johdon kanssa laativat yhteisen sopimuksen, missä korostetaan tässä kuussa pidettävän jäsenäänestyksen tärkeyttä ja sitä, että mikäli CLC:n liittymisestä tulee tosi, sinne mennään suljetuin rivein — omana järjestönä ja tasa-arvoisin oikeuksin muiden liittojen rinnalla. Vapaa Sana julistaa nyt kuitenkin että tämä ei o'e lainkaan veli Gillisin kanta, sillä hän "hyvin tietää" jne! Kukahan tässä on väärinpelaaja? Selittäkää olkaa hyvä!

Samassa Vapaa Sanan jutussa annetaan sivumennen sanoen täysin valheellinen tieto myös M-M unionin erottamisesta CLC:ta edeltänees tä CCL:sta v. 1949. Tosiasia nimittäin on että vaikka siinä yhteydessä puhuttiin paljon ujonnin joutavaa "kommunisteista" ja siitäkin, että vain "Marshallin apuun perustuneen ulkopolitiikan kannattamisen avulla työväenmiehet saavat sielulleen paikan taivaan valtakunnassa, niin todellinen syy oli kuitenkin se, että CCL:n johto oli antanut (asiallisesti myynyt) Ontarion kaivosmiesten järjestämisoikeudet terästyöläisten uniolle. Tästä järjestelystä on CLC pitänyt kiinni ja pitää edelleenkin ja juuri se on estänyt M-M union pääsyn CLC:n jäsenyyteen.

Nykyisellään ollessa, vaikka M-M union kansalliseen johtoon hyväksyttäisiin itse Vapaa Sanan toimittajat, tätä unio ei hyväksyttäisi tasa-arvoisena liittona CLC:n jäsenyyteen — koska sitä ennen on purettava tai peruutettava terästyöläisten uniolle annetut toimilupaoikeudet Ontarion kaivosteollisuudessa.

Tämä on todellinen pähkinä, mikä on purtava — ja demokraattiseen järjestöelämään tottuneet M-M union jäsenet eivät varmaan halua liittyä terästyöläisten unioon, jonka reittauksesta he ovat saaneet maksaa kaliin hinnan — ja jonka "pääverokin' on paljon korkeampi kuin heidän nykyinen union päämajaan menevä "pääveronsa".

Me emme tiedä mistä Vapaa Sana on "sisärenkaan" tietonsa saanut, mutta ihmetyttää meitä kuitenkin sekin väitös, että Alistair Stewartin pahamaista raporttia tutkinut komitea ei halunnut edes vilkaista täkäläisen paikallisosaston tilikirjoihin — se tutki vain mr. Stewartin raporttia ja sillä siisti. Miten siitä sitten voitiin kieltää paikallisosaston tilikirjojen tutkimisoikeus, se menee hieman yli ymmärryksen.

Parempi olisi — ainakin nikkeliteollisuuden työläisten kannalta katsoen, että mikäli M-M union asioista halutaan julkisen sanan palstoilla keskustella ja kannuja valella, silloin pitäisi pitää kiinni tosiasioista — ja samalla kertaa puolustaa työläisten yhtenäisyyttä, mistä heidän leipänsä, vanhuudenturvansa ja elinmahdollisuutensa riippuu.

Ja propagandallisten kannunvalantojen asemesta me suosittelemme kansalaisillemme, että tekisivät osaltansa kaiken voitavansa tässä kuussa pidettävän jäsenäänestyksen onnistumisen hyväksi, kuten M-M paikallisosasto ja kansallinen johto ovat suositelleet — sillä jäsenistön päättävä esiintyminen auttaa tässä kin asiassa paljon. — Känsäkoura.

LUJA KYMPPI JA HYVIÄ TULOKSIA MOSKOVASSA

Moskova. — Snamenskin muistokilpailujen toisena kilpailupäivänä nähtiin Moskovan Lenin-stadionilla luja 10,000 m kilpailu. Eestin Hubert Pärnakivi, Unkarin Joseph Kovacs ja Neuvostoliiton Aleksi Desjatshikov tekivät taivalta yhdessä. Raivokkaan loppukiritaistelun paras oli Pärnakivi. Hänen aikansa oli 29.25,0. Kovacs sijoittui toiseksi ajalla 29.25,6 ja Desjatshikov kolmanneksi 29.26,00.

Toinen hyvätasoinen kilpailu käytiin 3000 metrin esteissä. Kilpailuin voitti Tshekkoslovakian Vladimir Sganial ajalla 8.45,4.

Rudenkov heitti moukaria 65.27 ja Bulatov hyppäsi seivästä 460.

Tuloksia:

200 m: 1) Mandlik, T-slovakia, 21,0; 2) Bartenjev, N-liitto, 21.3; 3) Konovalov, N-liitto 21,5.

800 m: 1) Rozsavölgyi, Unkari, 1.49,7; 2) Krivoshejev, N-liitto, 1.50,7; 3) Cavinov, N-liitto 1.51,0.

1 500 m: 1) Iharos, Unkari, 3.47,8; 2) Nomotkov, N-liitto, 3.48,3; 3) Valjavko, N-liitto 3.48,4.

10,000 m: 1) Pärnakivi, N-liitto, 29.25,0; 2) Kovacs, Unkari, 29.2 ,6; 3) Desjatshikov, N-liitto 29.26,0.

400 metrin aidat: 1) Klenin, N-liitto 51,2; 2) Litujev, N-liitto 51,2; 3) Matsulevich, N-liitto, 51,4.

3,000 m:n esteet: 1) Valdimir Sganial, T-slovakia 8.45,4; 2) Vladimir Jevdokimov, N-liitto, 8.45,8; 3) Sergei Ponomarjev, N-liitto, 8.46,2.

4x100 m: 1) N-liitto 40,5.

Kuula: 1) Vartan Ovsepjan, N-liitto 17.83; 2) Varju, Unkari 17.71; 3) Skobla, T-slovakia, 17.34.

Moukari: 1) Rudenkov, N-liitto 65.27; 2) Krinosov, N-liitto 63.92; 3) Nikulin, N-liitto, 63.05.

Kolmiloikka: 1) Esigankov, N-liitto 16.17; 2) Rjahovski, N-liitoto, 16.06; 3) Fedosejev, N-liitto, 16.04.

Seiväs: 1) Bulatov, N-liitto, 460; 2) Rosenfeld, N-liitto 450; 3) Tshernobai, N-liitto, 450.

Keihäs: 1) Kuznetsov, N-liitto, 78.87; 2) Tsibulenko, N-liitto, 75.88; 3) Ouchinnik, N-liitto, 74.28.

Naisten 80 m:n aidat: 1) Gisella Byrmemair, Itä-Saksa, 10.8; 2) Galina Bustrova, N-liitto, 11,0.

Naisten 200 m: 1) Galina Ponova, N-liitto, 23.9; 2) Maria Itkina 24.1.

Naisten 800 m: 1) Ludmila Shvatskova, N-liitto, 2.06 6.

Naisten pituus: 1) Valentina Shaprunova, N-liitto, 621, 2) Vera Krepkina N-liitto 611.

Naisten kiekko: 1) Nina Ponomareva N-liitto, 52.84; 2) Tamara Press, N-liitto, 51.73.

Surulla ja kaipauksella ilmoitan, että hyvä elämäntoverini

EVA RAJALA

(O.S. RANTALA)

nukkui viimeiseen uneen Youvillen sairaalassa, Norandassa, Que., kesäkuun 28 pnä 1959, sairastettuaan ainoastaan kaksi vuorokautta.

Vaimoni oli syntynyt Heinolassa, Suomessa, maaliskuun 25 pnä 1889. Läheisimpinä omaisina jäi suremaan minä, hänen miehensä, sisko perheineen ja veljien lapsia Suomessa sekä muita sukulaisia tässä maassa ja Suomessa; lukuisa ystävä- ja tuttavapiiri täällä ja Suomessa.

Vainaja haudattiin sukulais- ja ystäväjoukon saattamana Norandan hautausmaahan heinäkuun 1 pnä pastori Korilan toimittaessa ruumiin siunauksen.

ABEL RAJALA.

Ja päivä kuin yöksi se muuttunut ois,
kun tuoni puolison rinnalta vei.
Hymys herttainen — kodin lämpö on pois,
enää ääntäsi kuule mä ei.
Suru, kaipuu jäi rintaan minulle,
sinun muistos ei unhoon jää,
vaikka ruoho kasvaa hautakummulle
ja aika suruani lieventää.

Puolisosi ABEL.

K I I T O S

Sydämellinen kiitos kukista ja seppeleistä, jotka ympäröivät vaimoni arkkua ja jäivät koristamaan hautakumpua. Kiitos osanottokorteista ja kaikesta avusta, mitä sain osakseni vaimoni sairauden ja hautajaisten aikana. Kiitollisuudella muistan teitä kaikkia, jotka olette ottanut osaa ja ojentaneet auttavan kätenne minulle suuren suruni hetkellä.

ABEL RAJALA
143 Dallaire Ave., Rouyn, Que.

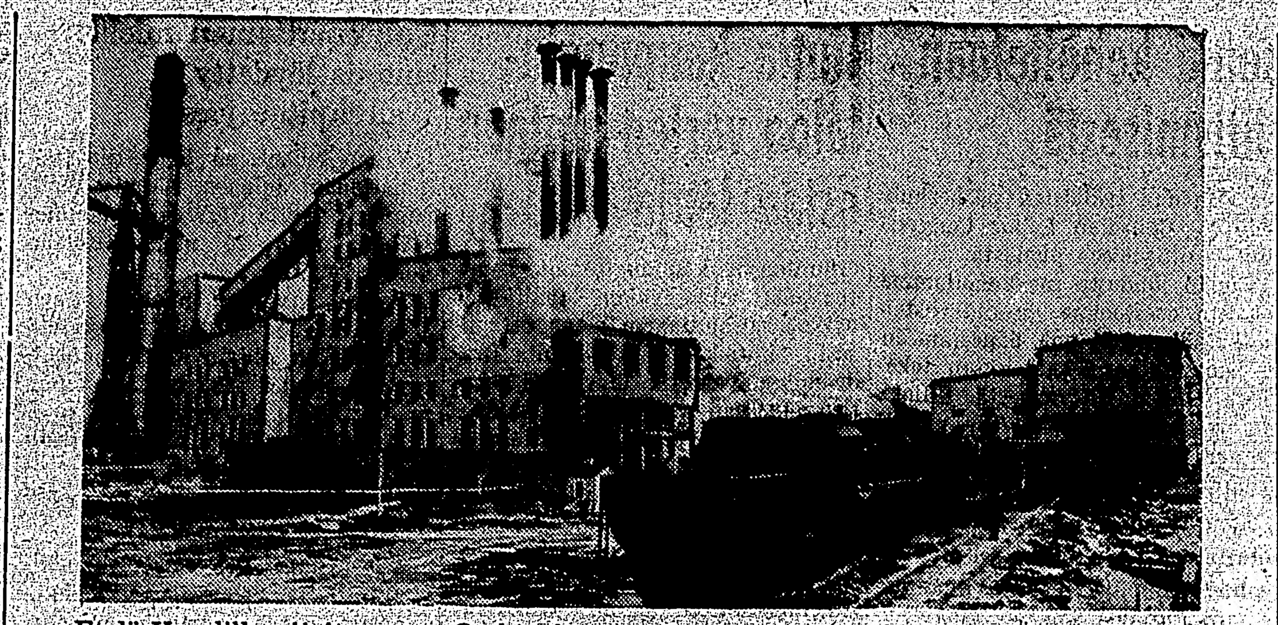

Etelä-Uraalilla sijaitsevassa Orskin kaupungissa on avattu nikkelin puhdistuslaitoksen uusi osasto. Automointi on atettu käytäntöön tällä uudella osastolla.

Eräitä loistotuloksia tehtiin Zyrichin kansainvälisissä

Zyrich. — Samoissa kilpailuissa, joissa Saksan Martin Lauer juoksi 110 m aidoissa uuden ME:n 13 2, saavutettiin muitakin loistotuloksia.

400 metrillä USA:n Carssonin voittoaika oli 46,0 ja Länsi-Saksan Kaufmanin 46,4. Länsi-Saksan Schfidt veti 800 m ajassa 1.47,7 ja Itä-Saksan Friedrich 3,000 m 8.07,0.

Keihäänheitossa Itä-Saksan Klaus Frost heitti taaskin yli 80 m tuloksen ollessa 80.04. Italian Lievore sijoittui toiseksi tuloksella 77.98.

Seiväshypyssä korjasi voiton US A:n Schfartz tuloksella 4.60. Puolan Gwonowski sai tyytyä tulokseen 4.40.

Kiekon voitti USA:n Babka tuloksella 55.17 ja kuulan Kreikan Tsakanikas 16.48.

Ennustaa hintasodan loppuvan pian

Toronto. — Independent Grocers Alliance of Canadan johtaja, John F. Damore on sitä mieltä, että Torontoin alueella käynnissäoleva ruokatavaran hintasota loppuu pian. Hintasota alkoi siitä kun vastikään tälle näyttämölle ilmaantunut suuri Steinberg-ketjuliike lupasi asiakkailleen $1 boonukseksi kymmenen dollarin ostoksesta.

Albania saanut suuren lainan

Moskova. — Neuvostoliitto on myöntänyt Albanialle 300 milj. ruplan pitkäaikaisen lainan sen taloudellisen avunantosopimuksen mukaisesti, joka on allekirjoitettu Tiranassa, ilmoittaa Tass toimisto. Neuvostoliitto aikoo avustaa Albaniaa myös teknillisesti tehtaiden, voimalaitosten, öljy- ja kaasujohtojen rakentamiseksi sekä geologisen tutkimustyön edistämiseksi.

Carawan esiintyy osuusliikkeen kesäjuhlilla

Port Arthur. — Hyvin tunnettu amerikkalainen kansanlaulaja, Guy Carawan esiintyy ensimmäisen kerran Järvienpäässä heinäkuun 10 pnä osuusliikkeen kesäjuhlilla, jotka pidetään Iskun puistossa. Vuonna 1957 Carawan voitti kultamitalin kansainvälisillä Moskovan nuorisokisoissa.

Hän on hyvin ansioitunut musiikin alalla ja hänellä on hyvä lauluääni. Hänen ohjelmistoonsa sisältyy lukuisien eri maiden kansanlaulut. Hän on laulanut kirkoissa, kouluilla, yliopistoissa, teattereissa, radiossa ja näköradiossa eri puolilla Yhdysvaltoja. Hän myös vieraili Kiinassa kuuden viikon ajan ja siellä ollessaan hän oppi kiinalaisia kansanlauluja.

Hän on yliopistotutkimuksen suorittanut ja laulun lisäksi hän on erikoisesti kiinnostunut kansalaisoikeuksiin Yhdysvalloissa ja varsinkin etelävaltioissa. Carawan lisää paljon juhlien ohjelmistoon ja samassa ohjelmistossa tulee esiintymään Kaiku-kuoro, suomalainen soittokunta ja monia muita ohjelman esittäjiä.

Rata- ja kenttäurheilukilpailut aletaan kello 10.30 aamulla ja Iskun puistossa heitetään hevosen kenkiä, harrastetaan köydenvetoa maalaisten ja kaupunkilaisten kesken ja on monia muita pelejä.

Siellä tulee myös olemaan erikoinen kioski Newfoundlandin lakkolaisten avustamiseksi ja sinne voi jättää vaatteita, kannutettuja ruokia sekä rahalahjoituksia. Vastaanottajana tulee olemaan lakkolaisten virallinen edustaja.

Siis pitäkää mielessänne, että vuotuinen International osuusliikkeen kesäjuhla alkaa Iskun puistossa heinäkuun 19 pnä kello 10.30 aamulla. — M. S.

Port Arthurin kuulumisia

Port Arthur. — CSJ:n Port Arthurin osaston kuukausikokouksessa viime tiistaina pidettiin pääasiana "pikku-suurjuhlain" järjestämistä. Kesäjuhla on aikaisemmin päätetty pitää sunnuntaina, heinäkuun 26 p:nä Iskun Parkissa. Ohjelma on pääosaltaan Kaiku-kuoron Toronton ohjelma. Tilaisuudessa saadaan kuulla kaikki uudet laulut sekakuorolta, mieskuoron esitykset, y.m. Näytelmä "Rakas Eemeli" tulee myös. Iskun ja Elon urheiluesitykset ovat myös "kenraaliharjoituksia" ennen Torontoon lähtöä. Aikamme naisten kerho järjestää hyvän ravintolan.

Uuden omaisuusarvioinnin seurauksena oli noussut osastolle vero yli viisisataa dollaria. Omaisuusarviossa oli lisäys enemmän kuin puolet, vaikka ei mitään rakennuslisäyksiä tai korjauksia olekaan tehty, eikä maa-alan lisäystä ole tapahtunut. Kaikki tämäkin osoitti mielivaltaisuutta, jolle ei voida missään vertoja löytää. Ensimmäinen veronmaksuerä on nyt kuitenkin maksettu; mutta syyskauden ajalla pitäisi vielä tehdä kaksi suoritusta. Varojen hankkimiseksi päätettiin järjestää suuret lahjavoittotanssit heti syystoimintakauden alkaessa ja jätettiin yksityiskohtainen suunnittelu johtokunnalle.

Lehtemme Vapauden talousaseman turvaamiseksi elokuun 1 p. alkavan haastekampanjan edistäminen pidettiin erikoisen tärkeänä ja velvoitettiin huoltokomitea ja valistuskomitea järjestämäään kuittikirjat asiamiehille, jotta voidaan saada kokoon lahjoituksia ja haasteita mahdollisimman paljon ryntäyksen lähtöpäivään mennessä. — ATH

N-liiton jättiläislentokone vierailee Vancouverissa

Vancouver. — Liikennedepartmentin edustajat ovat selostaneet täällä, että neuvostoliittolainen jättiläis kokoinen lentokone TU-114 ei mahdu tavallisille lentokoneiden parkkauspaikoille Vancouverin kansainvälisellä lentokentällä.

Neuvostoliiton TU-114 lentokone on parhaillaan New Yorkissa, mutta sen on määrä saapua tänne kuluvan viikon lopussa lentonäyttelyyn, missä sen odotetaan herättävän paljon mielenkiintoa.

Lentovirkailijat ovat sitä mieltä, että 275,000 paunan painoinen lentokone kykenee laskemaan kentälle ja se joudutaan parkkaamaan käyttämättömälle kiitoradalle.

— Lapin portti (ruotsiksi Lapp-porten) on Ruotsin Lapissa oleva tunturisola, joka on n. 1,000 metriä merenpinnan yläpuolella.

SPRUCEDALESSA KÄY PALJON LOMALAISIA

Burk's Falls, Ont. — Terveiset täältä farmikylästä sinne suureen maailmaan kaikille Vapauden lukijoille. Tämä kirjoitukseni on myöhästynyt kokonaisen vuoden sillä on vuosi sitten kun muutin tälle paikkakunnalle. Ajattelin, että täältä minä nyt sitten rupean ahkerasti kirjoittelemaan, kunhan ensin tutustun paikkakuntaan. Mutta tuo tutustuminen käy minun kohdaltani niin kovin hitaasti, josta kiitos hämäläiselle luonteelleni.

Tämä paikkakunta oli noin 30 vuotta takaperin yksi suomalaisten metsätyöläisten asutuskeskuksia. Canadan Suomalaisen Järjestön osaston haalitoimintakin on ollut koko vilkas ja onhan sitä ylläpidetty aivan viime-vuosiin asti.

Täällä on suomalaisia, jotka ovat muuttaneet tänne suoraan Suomesta lähes viisikymmentä vuotta sitten. Mutta leipä täällä ei koskaan ole ollut helpolla otettavissa. On tosi, että täällä on ollut hyvät kovanpuun metsät, mutta monta hikipisaraa ovat meihet joutuneet vuodattamaan, jotka niistä ovat pokasahalla elatuksensa ottaneet ja jotka ovat peltonsa näihin kovanpuumetsäkannikoihin raivanneet. Nyt ovat pokasahat vaihtuneet konesahoihin, joilla viimeistellään metsien jäännöksiä.

Pellot on istutettu uutta metsää kasvamaan, mutta ei enää halko- ja tukkimetsäksi, vaan joulukuusiksi.

On sentään olemassa joitakin suomalaisia, jotka vievät farmauksella elämäänsä eteenpäin. Asutus on täällä siirtynyt lähemmäksi liikepaikkoja. Ehin osa suomalaisistakin on rakentanut kotinsa tänne Sprucedalen ympärille viettäen niissä vanhuuden päiviään.

Nuoriso on sensijaan siirtynyt leleämmille laidunmaille. En tiedä onko se parempi tai huonompi.

Näin kesän aikana täällä on vilkkaampaa. Täällä lähellä on useampia järviä ja järvien rannat vetävät puoleensa ihmisiä aina Torontosta asti viikon loppua ja kesälomiaan viettämään. Samat kesävieraat ovat näille paikkakunnan farmareille hyvänä apuna. Heille voi myydä munatusinan, mansikkatuokkosen ja mitä kullakin sattuu olemaan myytävänä.

Toivoisin muuten, että ne asukkaat, jotka ovat täällä kauemmin olleet, kirjoittaisivat joskus Vapauteen entistä ja nykyistä elämää kuvaavia kirjoituksia, sillä en tunne paikkakunnan asioita riittävän hyvin.

Nyt sitten viimeksi kiitän Sarnian ystäviä ja tovereita kaikesta siitä vieraanvaraisuudesta, jonka sain teiltä osakseni siellä käydessäni. Toivon saavani teidät tänne vastavierailulle.

Liitto- ja laulujuhlilla olen ainakin hengessä mukana jollen satu sinne muuten pääsemään.

Kaikille kesälomalaisille hauskaa lomaa ja kalastajille isompia kaloja kuin mitä silakalat olivat. — Farmiterveisin Olga.

— Luonnonkaasu on pääasiassa metania, mistä sähkökäsittelyn avulla saadaan asetyleniä ja vetyä sekä vähäisempi määrä etyleniä, nokea ja bentsolia.

Vuokra-alennuksia vähän apartmenttien rakennusvimmasta

Toronto. — Viimeksikuluneen vuoden aikana rakennettiin Suur-Toronton alueella noin 10,000 uutta apartmenttiasuntoa — ja niiden vuokraamatta jääneiden osuus lisääntyi miltei 60-prosenttisesti.

Mr. D. M. Patterson, joka tämän tiedon antoi, selittää myös että noin 25 prosenttia Toronton apartmenttiasunnoista on alentanut vuokriaan noin 5 prosentilla.

Vuokraamattomina olevien apartmenttiasuntojen suhdeluku nousi 2.93:sta 4.69:ään — mutta tätäkin pidetään normaalista pienempänä asumattomana olevana asuntomääränä.

Korkein suhdemäärä vuokraamattomia apartmentteja on York townshipissa, suhteen ollessa 7.09 jotavastoin Leasidessa on suhde 2.32.

Apartmenttiasuntojen luku lisääntyi vuoden kuluessa 53,288:sta 62,561:een. Noin 9,200 apartmenttia on viime elokuusta lähtien vuokrattu.

Elokuussa 1958 Suur-Toronton 375,000 asunnosta oli 109,000 vuokra-asuntoja. Niistä oli noin toinen puoli apartmenttiasuntoja.

Mutta vaikka 53,622 apartmenttiasuntoa muodostaa 14.4 prosenttia kaikista asutuista asunnoista kaupungissa, niissä asuu vain 8,5 prosenttia koko kaupungin väestöstä.

Jokaista sataa apartmenttia kohti on vain 32 lasta ja ainoastaan 12 näistä lapsista oli kansakoululaisia, verrattuna 59:ään lapseen jokaista sataa muunmallista asuntoa kohti.

Suur-Toronton apartmenttiasuntojen vuokrat vaihtelevat: "poikamiesapartmentista" keskimäärin $89.92, yhden makuuhuoneen apartmentista $107.48, kahden makuuhuoneen apartmentista $126.25, kolmen makuuhuoneen apartmentista $158.29 ja 4 makuuhuoneen apartmentista $214.07.

Barris löi Vuorisalon ja Visser Valkaman Turun kilpailuissa

Turku. — Viime keskiviikkona täällä alkaneissa yleisurheilukilpailuissa saavutettiin vain muutamia huipputuloksia ensimmäisenä päivänä. Paras tulos oli Etelä-Afrikan Potgieterin saavutus 400 metrin aidoissa 50 1.

Estejuoksussa saavutti P. Koivunen Suomen tämän vuoden kärkituloksen 8.48 8.

1,500 metrillä hallitsi juoksua Espanjan Barris ja voitti selvästi ajalla 3.44,6. Vuorisalo oli toinen 3.46,3.

Keihäänheitossa vain V. Laine ylitti 70 metrin rajan. Tulos 71.50.

Pituusypyn voitti Hollannin Visser tuloksella 7.35. Valkaman paras hyppy kantoi vain 7.30 ja Asialan 7.27.

Puolalaiset jättivät Ruotsin ylpeyden Waernin 3:nneksi

Tukholma. — Heinäkuun 19 pnä suoritetuissa kansainvälisissä nähtiin verrattain luja 1,500 metrin juoksu. Sen voitti puolalainen Lewandowski ajalla 3.43,0. Toiseksi sijoittui voittajan maanmies Jochman 3.43,3 ja kolmanneksi Ruotsin Waern 3.44,8.

Pituushyppy oli myös erittäin hyvä kilpailu: 1) Grabowski, Puola 7.65; 2) Kropidlowski, Puola 7.42; 3) Bertelsen, Norja 7.39.

Moukari oli Ruotsin Asplundin heiniä 63.12 tuloksella ja kiekko Ruotsin Arvidsonin 53.69.

Mike Agostini voitti satasen 10,6, Puolan Swatowski 400 m 47,8.

ANKARA MYRSKY ST. CATHARINESISSA

St. Catharines. — Päivän kuumimpana aikana otin pienen levon noista ulkotöistäni ja lähestyn teitä Vapauden lukijat. Uskovaiset sanovat, että synti painaa ihmistä. Samalla lailla minuakin painostaa tämä kirjeenvaihtotehtävä, enkä saa rauhaa ennenkuin olen sen täyttänyt. Vaikka usein ajattelen, että minun ei olisi pitänyt lupautuakaan mutta samalla olen innostunut antamaan toistenkin tietää mitä täällä keskuudessamme touhutaan ja tärkeimpiä paikkakunnan sellaisia uutisia, jotka ovat tiedossani.

Maanantaina, tk. 6 pnä, oli täälllä kauhea pyörremyrsky ja tuulen voima nousi 80 mailiin tunnissa. Katkenneita puita kaatui autojen ja sähköjohtojen päälle ja mekin täällä Weller Parkissa olimme seitsemän tuntia ilman sähköä. Myrsky teki hedelmien kasvattajille suurinta tuhoa kirsikkapuissa ja samalla katkoi persikka- ja päärynäpuita. Tiedossani ei ole mitä vahinkoja tuli toisille maanviljelijöille, mutta esimerkin vuoksi sanon, että minulla on pikku kasvi- ja puutarha, jossa minulla on 65 "joreenia", 60 tomaattia ja 200 maissikasvia ja myrsky hakkasi maahan ne kaikki ja nyt minä olen yrittänyt saada uudelleen pystyyn ja pari päivää on mennyt siinä touhussa. Tuolla Ontarion järvellä myrsky tuli sellaisella voimalla, että luulin sen särkevän ikkunat, mutta kun myrsky oli ohi, niin puiden oksia ja lehtiä oli pihamaa ja ikkunat täynnä. Samoin kuin haalimme Starin piha, joka on asuntomme vieressä, oli täynnä niitä. Haravoin niitä ja poltin tuossa tonttimme takaosassa tänään.

Seuramme Star toimeenpanee kesäjuhlat tk. 19 pnä Lyydia ja Jalmar Hormiston farmilla. Siellä pelataan kaikenlaisia ajanvietepelejä, joten innostuneet pelaajat saavat tyydyttää pelinintonsa joka alalla. Niinikään järjestetään ravintola, jossa tarjotaan kahvia pullan kera ja kuumia koiria höysteineen. Myöskin Elma keittää riisipuuroa ja Fiina laittaa mustikkasoppaa. Siis vaikka saapuu pitkänkin matkan takaa juhlillemme, niin ei tarvitse nälkää kärsiä. Samalla myöskin on saatavana ravintolassa maitoa ja piimää. Kermasta puhuttaessa miehet arvelivat, että kyllä joku jolla on lehmä pistää meille vapaasti kermapullon.

Kaikenlaiset bingopalkinnot ovat tervetulleita. Minulle sanottiin ettei aina pitäisi kerjätä, mutta mustalainenkin sanoo "Manku maara, manku maara" (pyydä lisää). Kyllä se hyvä emäntä antaa ilman pyytämättäkin. Kyllähän te arvaatte mitä tarvitaan kun tämän kirjoituksen luette.

Olen useasti kirjoittanut Port Wellerin kanavasta, joten se tulee jo vanhanaikaiseksi tällä paikkakunnalla. Mutta jotka eivät lue englantia eivätkä asu lähellä haluavat tietää lisää. Kirjoitan siksi koska asun hyvin lähellä sitä.

Siitä lähtien kun meritie aukesi kanavassa on ollut hyvin paljon vastuksia, joista olen jo aikaisemmin maininnut.

Olen nähnyt USA:n vedenalaisen veneen ja useampia sotalaivoja. M.m. USA:n hävittäjälaivan. Kyllä se oli mahtava nähtävyys, koko sulun täytteinen, kymmenen tykkiä edessä ja sama määrä takana enkä tiedä kuinka monta niitä oli sivuilla. Siinä oli seitsemän suurta moottorivenettä ja erittäin suuri helikopteri. Paikallisessa radiolaajalluksessa sanottiin, että siinä oli 1 200 merimiestä, 40 mariinia ja 79 päällystöön kuuluvaa. Sulku No. 2:lla oli vähältä tapahtua onnettomuus tämän laivan ollessa sulussa. Näin omin silmin kuinka kanaalin sivuun kiinnitetyt paksut köydet katkesivat ja laiva alkoi hiljalleen liikkua edessä olevaa porttia ja sementtisuojusta kohti. Tämä kaikki tapahtui kun sulkua täytettiin vedellä mutta kun huomattiin, että on onnettomuuden vaara, niin veden laskeminen lakkautettiin viime hetkellä. Takaosassa ollut tuttavani sanoi laivan heiluneen pahasti.

Kyllä on ollut paljon tapaturmia sen jälkeen kun kanava aukesi suurille laivoille. Tk. 5 pnä upposi sulku neloseen 40 jalkaa pitkä laiva. Laivan kapteeni painui kanaalin pohjaan, mutta laivassa olleet miehet ehtivät pelastua. Laiva kuului torontolaiselle korjausyhtiölle McNamaralle. Sama laiva upposi viime maaliskuussa Toronton laivatelakan lähelle.

Kiirehdin lopettamaan, että ehdin saada kirjeen menevään postiin. Siis parhain terveisin. — Hilda.

Starilla piknikki Hormiston farmilla

St. Catharines. — Paikallisen v. ja u.-seura Starin menneistä ja tulevista tilaisuuksista muutama sana.

Seuran 20 vuotisjuhlat ovat olleet ja menneet ja ne onnistuivatkin kohtalaisen hyvin vaikka yleisöä olisi saanut olla enemmänkin, koska sitä tilaisuutta siirrettiinkin yhteensattumien välttämiseksi.

Lauantai-illan tanssit olivat osanottonsa puolesta heikonlaiset mutta Annikki-tyttö piti yllä sellaista tanssimusiikkia, että se tyydyttää vaativampiakin. Kiitos Annikille sekä ohjelmasta että tanssimusiikista.

Seuraava tilaisuus on tk. 19 pnä ennestään tunnetussa piknikkipaikassa, mrs. ja mr. J. Hormiston farmilla. Siellä on kaikenlaisia seurapelejä kuten esim. kroketti, nuolenheittoa ja hevosenkengänheittoa. Myös tarvitaan tarkkasilmäisiä ja vakavakätisiä ampujia. Sateen sattuessa — joka ei kuulu ohjelmaan — pelataan seurapelejä sisällä. Ja ken vähänkin tuntee nälkää, hän pääsee siitä vaivasta, sillä tilaisuudessa on saatavana "kuumia-koiria" — eikä kesäjuhla ole tietenkään mistään kotoisin ellei ole saatavana kahvikultaa "kotitekoisten" kahvileipien kera. Hormiston farmilla siis tavataan tk. 19 pnä.

Seuran kaikkien jäsenten huomioon: Seuraava kokous on tk. 26 pnä. Esillä on tärkeitä asioita. Seuran velkakysymys on taas päiväjärjestyksessä. Tulkaa siis päättämään tärkeistä asioista. — U. H.

KERALAN MYRSKYPILVET

(Jatkoa 2. sivulta)

sä valossa on nyt nähtävä tämä puolue, joka pyrkii estämään osavaltiota toteuttamasta lakia, jonka pääministeri — itse kongressipuolueen jäsen! — on allekirjoittanut? Ja minkälaisen esimerkin kongressipuolue antaa oppositiolle muissa maakunnissa, joissa se itse on vallassa? Sanomalehti "Free Press Journal" kirjoittaa:

"Se mitä kongressipuolue tekee Keralassa, muodostuu bumerangiksi muissa liittovaltioissa. Miksi ei voida odottaa siihen saakka, että valitsijat itse saisivat vaaleissa ratkaista, saavatko kommunistit hallita edelleen?"

Mutta juuri tätä näyttää kongressipuolue pelkäävän. Se tietää, että uudistusten onnistunut toteuttaminen Keralassa heijastuisi muihinkin liittovaltoihin. Siksi pyritään kommunistien toimenpiteet estämään, siksi pyritään paniikin ja sisällissotakiihotuksen avulla luomaan tilanne, jossa keskushallitus voisi puuttua asiaan ja erottaa kommunistien hallituksen.

Koko Intian lehdistö arvostelee tässä suhteessa kongressipuoluetta ja keskushallitusta. Jopa Kalkuttassa ilmestyvä "Statesman", joka yhä edelleen on englantilaisten omistuksessa, kirjoitti seuraavasti:

"Kommunistit ovat päässeet valtaan vaaliuurnien kautta ja vain sitä kautta heidät voidaan kukistaa. Kommunistit ovat tarjonneet pyöreän pöydän konferenssia, jossa voitaisiin keskustella kaikista kiistakysymyksistä . . . onko keskushallitus tarkoituksellisesti sokea tai voimaton?"

Ja arvovaltaisin lehti "Times of India":

"Liikkeen puolestapuhujat eivät voi vapautua väkivallantekojen edessä moraalisesta vastuustaan . . . on traagillista ironiaa, että kongressi puolue, joka on vallassa kaikissa muissa valtioissa, osallistuu avoimeen vastarintaan lakia ja järjestystä vastaan . . . Pyrkimys kukistaa parlamentin luottamusta nauttiva hallitus, maksaa muille enemmän kuin kommunisteille."

Nyt on kuitenkin Nehru käynyt Keralassa, keskushallituksen nimeämänä Keralan kuvernööri on jyrkin sanoin tuominnut väkivallanteot, puolustusministeri Krishna Menon on luvannut Keralalle kaikkea apua järjestyksen säilyttämiseksi. Miten koko kysymys lopulta ratkeaa, on vielä hämärän peitossa, mutta joka tapauksessa kommunistit ovat jo nyt saavuttaneet moraalisen voiton.

Pianisti Claudio Arrau Stratfordin festivaaliin

Stratfort. — Yli maailman tunnetuin pianisti Claudio Arrau osallistuu kuluvana kesänä Stratfordin musiikkifestivaaliin. Hän esiintyi festivaaleissa v. 1956, jolloin tämä chileläinen virtuoso saavutti suurta suosiota.

Mr. Arrauta pyydettiin ottamaan neuvostoliittolaisen maailmankuulun pianistin Lev Oborin paikan. Mr. Oborin oli ilmoittanut, että hän ei sairauden takia voi osallistua festivaliin kuluvan kesän aikana.

"Me olemme iloisia kun mr. Arrau saapuu jälleen Stratfordiin", sanoi festivalin musiikkijohtaja Louis Applebaum.

Arrau syntyi Chilessa maaseutukylässä 54 vuotta sitten. Tämä ihmelapsi soitti 4-vuotiaana Beethovenin sonaatan. Seitsemän vuotiaana hän esiintyi ensi kerran konsertissa Santiagossa.

Kun Chilen hallitus huomasi lapsen lahjat lähetti se pojan vanhempiensa kanssa Saksaan opiskelemaan ja aikansa suurin pianosoiton opettaja Martin Krause, joka oli itse Listin oppilas, opetti Arraulle pianonsoittoa.

Arrau antaa täällä konsertin heinäkuun 30 pnä. Hän myöskin esiintyy festivalin orkesterin kanssa heinäkuun 28 ja elokuun 1 päivinä.

— Ruokamyrkytykset aiheutuvat tavallisesti bakteerien erittämistä myrkyistä.

— Canadan pinta-ala on 9,999,000 neliökilometriä eli lähes Euroopan (n. 10,077,000 neliökilometrin) suuruinen.

Syvällä surulla ja kaipauksella ilmoitamme, että minun rakas vaimoni ja Minervan hellä äiti

HILJA ELIZABETH JAKKU

(O. S. ERVAST)

kuoli kotonaan sydänhalvaukseen kesäkuun 27 pnä. 1959. Hän oli syntynyt Suomessa, Haukiputaan pitäjässä Oulun läänissä, marraskuun 14 pnä vuonna 1900. Asunut Kirkland Laken alueella viimeiset 34 vuotta.

Lähinnä suremaan jäimme minä hänen miehensä William, Kirkland Lakella, tyttärensä Minerva Hogan perheineen Lockerbyssa, sisko Hanna Marjamaa Larder Lakella sekä laaja tuttava- ja ystäväpiiri.

Valva loppui sulta
sydän vaipui hiljaa.
Päättyi lepoon kiusteen.
Nuku rauhaasa!
Micheal WILLIAM.

Sinua äiti armas ikävöimme,
muistossamme olet ain'.
Sinua me kaipaamme,
Nuku rauhassa äiti kulta.
Tyttäresi MINERVA perheineen.

K I I T O S

Sydämelliset kiitoksemme kaikille ystäville ja tovereille kaikesta avusta ja osanotosta suruumme. Kiitos kantajille ja monilukuisista seppeleistä sekä kukista, joilla koristitte Hiljan hautakummun.

OMAISET

Täten suurella surulla ja kaipauksella ilmoitan, että rakas mieheni

OSKAR VERNER PELTONEN

suurin tuskin kärsittyään nukkui kuolon uneen St. Michaelin sairaalassa Torontossa kesäkuun 15. päivänä 1959. Hän oli syntynyt Vehmaalla, Suomessa, v. 1893 ja oli kuollessaan 66 vuoden ikäinen.

Hautaus toimitettiin Trull'in hautaustoimistosta kesäkuun 18 päivänä Mount Pleasant hautausmaalle suuren ystäväjoukon saattamana.

Lähinnä suremaan jäin minä, hänen vaimonsa Martha Elina (o.s. Rostedt) sekä suuri ystävä- ja tuttavapiiri täällä ja Yhdysvalloissa.

Kodin turva ja ystävä verraton,
niin kauaksi, kauaksi lähtenyt on.
[illegible]
Nyt korjasi kallista viljaa.
Minä tiesin sen.
Minä tunsin sen.
kun saapui tuo hetki viimeinen,
[illegible]
[illegible]
Nuku rauhassa!
VAIMOSI MARTHA.

K I I T O S

Haluan lausua sydämelliset kiitokset kaikille, jotka tavalla tai toisella auttoivat minua ja [illegible] mieheni ankaran sairauden aikana ja [illegible]. Kiitän kaikkia niitä monista kauniista kukkalaitteista, jotka koristivat Oskarin hautakummun.

Teitä muistaen,
MARTHA PELTONEN
18 King Park Blvd., Toronto 6, Ontario

Kesäkauden alennetuilla hinnoilla

tarjoamme asiakkaillemme hiushoitoa, kasvo-, käsi-ja jalkahoitoa, ripsien ja kulmien värjäystä sekä sauna ja hieronta.

SUOMALAINEN PALVELU

GAY PAREE Beauty Salon

Puhelin LE. 1-6301
551 A Bloor St. W., Toronto, Ont.

PETER A. VESA
B. A., LL. B.
Barrister, Solicitor, Notary
SUOMALAINEN LAKIMIES
PUH. HO. 3-3392
1028 Danforth Ave., Toronto

SANAKIRJOJA

V. S. ALANNE:
Suomalais-englantilainen SANAKIRJA
Kokonaan uudelleen toimitettuna.
1111 SIVUA — HINTA SID. $12.75

Monivuotisen ja perusteellisen työn tuloksena insinööri Alanne on saanut valmiiksi tämän UUDEN SUOMALAIS-ENGLANTILAISEN SANAKIRJANSA. Se on täydellisin, monipuolisin ja laajin Suomessa ilmestyneistä vieraan kielen sanakirjoista. Teoksen laajuutta kuvaa se, että siinä on noin 130,000 hakusanaa ja lausepartta. Mukaan on otettu suomen kielen uusimmatkin sanat. Varsinkin tekniikan ja tieteen alalla viime vuosikymmeninä syntyneisiin uusiin sanoihin on pantu painoa. Urheilusanasto on niin ikään hyvin edustettuna. Sanakirjan käyttöarvoa lisää huomattavasti se, että tekijä on sen alkuun liittänyt selkkaperäiset englanninkielen ääntämisohjeet ja että hän kautta teoksen on kiinnittänyt huomiota Englannissa ja Amerikassa käytetyn kielen eroavaisuuksiin. Teos on korvaamaton apuväline erityisesti kirjeenvaihtajille ja kääntäjille sekä englanninkieltä opiskeleville.

Insinööri Alanetta ovat hänen työssään avustaneet Helsingin yliopiston englanninkielen dosentti, fil. tri T. F. Mustanoja ja suomenkielen osalta fil. kand. Terho Itkonen.

Englantilais-suomalainen SANAKIRJA
Toimittanut Aino Wuolle — 575 sivua — HINTA SID. $3.25

Sanojen löytämisen helpottamiseksi on tässä sanakirjassa käytetty ehdotonta aakkosjärjestystä. Kutakin sanaa on siis etsittävä aakkosjärjestyksen mukaan oikealta kohdaltaan riippumatta siitä, onko kysymyksessä yhdysana vai johdannainen.

Hakusanain jälkeen on hakasulkeissa äänteenmukainen merkintä.

Suomalais-englantilainen SANAKIRJA
Toimittanut Aino Wuolle — 526 sivua — HINTA SID. $3.25
Erinomainen sanakirja englanninkieltä opiskeleville.

AINO WUOLLE:
Suomalais-englantilainen PIENOISSANAKIRJA
362 SIVUA — HINTA $1.25

Nyt on kirjakaupassamme prof. Y. M. Biese'n toimittama teos
"OPI ENGLANTIA"
KAKSI OSAA — HINTA YHTEENSÄ NID. $1.75

Tilatkaa osoitteella:

Vapaus Publishing Co. Limited
Box 69, Sudbury, Ontario

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

CSJ:n Sudburyn os. johtokunnan kokous pidetään tänä iltana Työn Puistossa alkaen kello 7.30 illalla.

Voimisteluharjoitukset Työn Puistossa joka tiistai ja torstai alkaen kello 7 illalla.

Sävel-kuoron harjoitukset Finnish-haalilla keskiviikkoisin alkaen kello 7.30 illalla.

Halpoja kesäkämppiä vuokrattavana Työn Puistossa. Sauna ja ravintola on yleisön käytettävänä.

Äiti ja poika sairaalassa

Mrs. Kalenius ja hänen poikansa Kaarlo Beaver Lakelta ovat sunnuntaisen tapaturman johdosta St. Joseph sairaalassa. Saamamme tiedon mukaan he voivat ottaa vastaan vieraita.

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

MYYTÄVÄNÄ
MYYTÄVÄNÄ

SINGER JA YM. MERKKISIÄ vaihdettuja ompelukoneita — poljettavat $10.00 lähtien, sähköllä toimivat kuljetettavat ja pulpettimalliset $40.00 lähtien. Takaus ja viikkomaksuehdot. ELNA SEWING CENTRE, 9 Cedar St., Sudbury.

128 EEKKERIN FARMI, 30 eekkeriä peltoa, 14 lehmän navetta, 7 huoneen talo, sähkö ja vesi. Puhelin UN 6-2353. Vilho Tuomi, Nairn Centre, Ont. (11-14)

LÄÄKÄRI JA KIRURGI
DR. L. HOOEY
Puh. OS. 3-3695 Kotiin OS. 5-6729
Medical Arts rakennuksessa
208 Cedar St., Sudbury

Rene's Supertest
AUTOHUOLTOASEMA
neljännesmaili neljätien risteyksestä Long Laken tietä
Suoritamme autokorjauksia, moottorin kaasuttajien puhdistusta ja autosähkötyksen korjauksia
TOIVO AALTONEN, autokorjaamomme hoitaja
HUOLELLINEN TYÖ
Rene's Service Station
Long Lake Road, Lockerby
(E.I. 14 to 25)

UUDET
1959
FORD
AUTOT
NYT
NÄHTÄVÄNÄ
TODELLA SIROJA — KOKONAAN UUDET MALLIT JA ETUISUUDET
McLEOD MOTORS
& Equipment Limited
65 LARCH STREET
Puhelin OS. 3-9501
SUDBURY

KILPAILUKUTSU

Ainoastaan täten kutsumme kaikkia voimistelu- ja urheiluseura Alertsin jäseniä osallistumaan Suurjuhlien karsintakilpailuihin, jotka pidetään Alertsin urheilukentällä sunnuntaina, heinäkuun 19 pnä, alkaen kello 10 aamulla. Vaikka nämä ovatkin seuran sisäiset karsintakilpailut, mihin kaikkien Suurjuhlille menevien urheilijain on osallistuttava, niin toisten seurain edustajat ovat tervetulleita kilpailemaan.

Näissä kilpailuissa on päätetty suorittaa kaikki ne mestaruuslajit, joissa olisi enemmän kuin kolme osanottajaa, koska seuraa voi edustaa vain kolme kilpailijaa kussakin lajissa. Siitä syystä on osanotto pakollinen kaikille seuran urheilijoille.

PALKINTOLAJIT

Seuraavissa sarjoissa ja lajeissa jaetan palkinto parhaalle kilpailijalle:

Miesten yleinen sarja: 200 m, korkeushyppy ja kiekko.

Alle 21 v. pojat: 200 m, korkeus ja kiekko.

Alle 17 v. pojat: 100 m, korkeus ja kuula.

Naisten yleinen sarja: 100 m, korkeus ja kiekko.

Tytöt alle 16 v. 60 m: pituushyppy ja kuula.

Uintikilpailut (Työn Puistossa ohjelman jälkeen). Palkintoja jaetaan yksi kappale miesten ja naisten sarjoissa ja alle 17 v. tyttöjen ja poikain sarjoissa.

V.- ja u.-seura Alerts.

Suurbingo Työn Puistossa tk. 23 päivänä

Suurbingo on järjestetty Työn Puistoon ensi viikon torstaiksi, tk. 23 päiväksi, jossa voittajille jaetaan arvokkaita palkintoja. Tulot tästä tilaisuudesta luovutetaan Vapauden haasterahastoon.

Samalla halutaan huomauttaa, että tilaisuudessa otetaan vastaan rajattomasti bingopalkintoja. Toivottavasti tilaisuuteen saapuu paljon osanottajia kannattamaan hyvää asiaa ja viettämään hupaisa ilta.

M-M:n osasto 598 jäseniä kehoitetaan äänestämään CLC:n liittymisestä

Juuri ilmestyneessä "598 Newssa" julkaistiin Mine-Millin osasto 598 jäsenille osoitettu oheellinen vetoomus:

Canadian Labor Congressiin liittyminen riippuu siitä kuinka paljon Canadan Mine-Millin osastoissa kannatamme sitä heinäkuun 21 pnä toimitettavassa yleisäänestyksessä.

Liittymisasiaa käsiteltiin meidän osastossamme äskettäin ja union kansallinen virasto on ottanut sen esille. Sen toimesta tullaan nyt toimittamaan kaikissa Canadan unio-osastoissa äänestys, jotta saadaan selville kuinka voimakas on kannatus Canadan työläisten pääkeskukseen — Canadian Labor Congressiin — liittymisen puolesta.

Tämän johdosta me kehoitamme jokaista osastomme jäsentä tiistaina, heinäkuun 21 pnä, äänestämään ja kannattamaan anomuksen tekemistä CLC:n liittymisestä. Silloin me voimme saada selville minkä kannan tämä unio ottaa muun työväenliikkeen silmissä.

Äänestyspäivä ja missä äänestys suoritetaan tiedoitetaan eri puolilla teollisuusalueilla olevilla ilmoitustauluilla. Kaikki riippuu teistä.

Pikkusuurjuhlissa esitetään hyvin monipuolinen ohjelma

Arvokasta, jännittävää, huvittavaa kuultavaa ja nähtävää on varmaankin "pikkusuurjuhlassa", joka pidetään tk. 19 pnä Työn Puistossa.

Juhlat alkavat urheilukilpailuilla, jotka pidetään Alertsin kentällä alkaen kello 10 aamulla, johon toivottavasti osallistuvat kaikki alueemme urheilijat, jotka aikovat osallistua Toronton suurjuhliin ja ehkä muitakin lisäksi.

Päiväjuhla alkaa kello 1.30 ip. Työn Puistossa, jossa on kaikenlaista kuultavaa ja nautittavaa. Kaikki kuoromme ovat uutterasti harjoitelleet ja tulevat esittämään suurin piirtein saman ohjelman, mikä esitetään Torontossa. Ohjelmassa on aivan uusia ennen esittämättömiä kuvaelmia ja tytöt, Rauha ja Laila ovat tehneet väsymätöntä työtä saadakseen laulut hiotuksi. Lisäksi ohjelmassa on musiikkiesityksiä ulkopuolisilta esiintyjiltä. Voimistelijat Kalervo Ketolan johdolla esittävät lyhyen terveellisen esiintymismarssin, joka varmaankin on kaunis nähtävyys.

Alerts järjestää jotain erikoista, ja myös uintikilpailut. Tiedämme, että joukossamme on useita "vesieläimiä", joten kilpailut muodostuvat kireäksi. Toivomme saavamme entisiä TUL:n nimekkäitä uimareita joukkoon.

Nuolen- ja santapussien heitto ovat aina olleet suosittuja ajanvietepelejä ja mielenkiintoa ei tule nytkään varmasti puuttumaan. Toivomme runsaasti heittäjiä.

Kuorolaiset olivat vähän rehvakkaalla päällä haastaessaan Alertsin joukkueen krokettikilpailuun. Mahtavatkohan pärjätä? No, jokatapauksessa siitä tulee eri jännää, sillä molemmissa joukkueissa on hyviä pelureita. Sittenpähän nähdään.

Juhlamerkit tähän monipuoliseen juhlaan maksavat 50 senttiä. Tulkaa nauttimaan arvokkaasta ohjelmasta, jännittävistä kilpailuista ja koettamaan onneanne ajanvietepeleissä.

Tiedämme, että Työn Puistossa on nyt ravintola auki ja sieltä saamme sinä päivänä oikein juhla-aterian kohtuullisella hinnalla, joten ei pitkämatkaistenkaan tarvitse huolehtia ruuasta. Samoin saa kahvia mielen virkistykseksi.

Sauna on myös kuumana, joten löylymiehillä ja -naisilla on tilaisuus päästä saunan kautta välillä hikoilemassa.

Siis suunatkaa kaikki tienne Työn Puistoon 19 pnä heinäkuuta. — Kuuluttaja.

Uutta kaupungintaloa varten aiotaan ostaa laaja alue

Sudburyn kaupungintalon komitea päätti viime viikon lopulla hyväksyä suunnitelman maan ostamisesta Minto-kadun itäpuolelta Brady-kadun varrelta Marottan sekatavarakaupan alue mukaanlukien.

Samoin päätettiin suunnitelmasta ostaa maata Brady-kadun pohjoispuolelta Minto-kadulta lähtien, johon kuuluu The Sudbury Starin omistama alue.

Näillä kahdella alueella on 12 rakennustonttia ja ne käsittävät yhteensä 1¾ eekkeriä laajan alueen.

Kontrolleri Bill Inch ehdotti, että komitea järjestää asiat niin, että kaupunki saa käsiinsä nämä alueet vuoden kuluttua ensi syksystä lähtien, jolloin tullaan toimittamaan yleisäänestys siitä rakennetaanko uusi kaupungintalo.

Kaupunginjohtaja Pat Murphy sanoi, että näiden alueiden ostamisesta ei tarvitse äänestää jos ei käytetä näiden alueiden osatmisekksi enempää rahaa kuin $82,000, joka nykyään on tätä varten reservirahastossa. Muussa tapauksessa Ontarion kunnallislautakunta vaatii äänestyksen toimittamista.

Valtuusmies Jim Cormack esitti suunnittelija Klemens Dembekin raportin. Tässä raportissa sanotaan, että kaupungintalon rakentamiseksi alue, joka on Minto, Larch, Drinkwater ja Brady katujen sisällä, on erittäin sopiva, koska se on lähellä Memorial-puistoa ja koska tämä alue on hyvien liikennekatujen varrella.

Dembek ehdottaa myöskin raportissaan, että tälle alueelle rakennettaisiin taidegalleria, palokunnantalo ja kaupungin aukio. Kontrolleri Bill Edgard oli sitä mieltä, että nyt pitäisi käsitellä vain kaupungintalon rakentamista.

Tuntemattoman miehen ruumis löydetty Wahnapitae joesta

Viime lauantaina löydettiin tuntemattoman miehen ruumis Wahnapitaen joesta McWittien aseman läheltä, noin 20 mailia etelään Sudburysta.

Poliisit arvelevat miehen olleen 35—40 ikävuosien välillä ja hänellä oli päällään oliivinvihreät housut, ruskeat kengät sekä valkoinen paita, jossa oli kullanvärisiä viiruja.

Ruumiin arvellaan olleen vedessä useamman viikon.

KIHLOISSA

Mr. ja Mrs. Jack Irwin Plumb, Windsorista, Ont., ilmoittavat, että heidän tyttärensä PATRICIA ANNE ja RONALD EDWIN SUKSI, B.Sc., Montreal, Que., ovat kihloissa. Vihkiminen tapahtuu Windsorissa lauantaina, syyskuun 5 päivänä 1959.

Ulkoministerineuvottelut alkoivat uudelleen toivorikkain mielin

(Jatkoa 1. sivulta)

teri Selwyn Lloyd sanoi lähtiessään täältä ilmateitse Geneveen ulkoministereiden uudelleen alkaneeseen neuvotteluun, että hän on toivorikas konferenssin onnistumiseen nähden.

Hän ei ollut ehdottomasti samaa mieltä kenttämarsalkka varakreivi Montgomeryn kanssa, joka Sunday Times-lehdessä julkaistussa lausunnossa oli sanonut, että ei ollut mitään toiveita sopimukseen pääsemisestä Neuvostoliiton kanssa niin kauan kuin länsimaiden taholta vaaditaan ehdotuksien yhdistämistä Saksan yhdistämiskysymyksen kanssa.

"En täydellisesti hyväksyisi sitä, sanoi Lloyd. "Me keskustelimme ensimmäisen kahden viikon aikana Saksan uudelleen yhdistämisestä ja uskon ettei näytä mahdolliselta yhteisymmärrykseen pääsy näin kaikkikäsittävässä kysymyksessä.

"Mutta en usko, että se merkitsisi jotta emme pääsisi yhteisymmärrykseen joistakin kysymyksistä. Molemmin puolin on ilmaistu samanlainen päämäärä — länsi-berliiniläisten vapauden turvaaminen ja kauttakulkuvapaus Länsi-Berliiniin ja sieltä ulos.

Vähän ennen Britannian ulkoministerin lähtöä Canterburyn dekaani tri Hewlett Johnson, jota joskus sanotaan "punaiseksi dekaaniksi" lähti matkalle Geneveen mukanaan päätöslauselma, jonka hän toivoo esittävänsä ulkoministerien konferenssille.

Päätöslauselma hyväksyttiin täällä Britannian rauhankomitean järjestämässä joukkokokouksessa kesäkuun 28 päivänä ja siinä kehoitetaan lopettamaan kaikki ydinasekokeilut ja ryhtymään pikaisesti korkeimman portaan neuvotteluihin kylmän sodan lopettamiseksi ja sopimukseen pääsemiseksi idän ja lännen välillä, jotta voitaisiin lopullisesti päästä sodista.

Geneve. — Neuvostoliiton ulkoministeri Gromyko saapui tänne lauantaina eilen uudelleen alkaneeseen ulkoministerikonferenssiin, joka keskeytyi kolme viikkoa sitten kestettyään 40 päivää touko- ja kesäkuussa.

"Neuvostoliiton taholla toivotaan, että olisi olemassa uutta mielenkiintoa länsimaiden taholla, jotta olisi mahdollista saavuttaa niissä kysymyksissä edistymistä, jota ihmiset niin kipeästi odottavat", sanoi Gromyko.

"Haluamme, että ulkoministerien konferenssi Genevessa muodostuisi lähtökohdaksi, joka todella lämmittäisi kansainvälistä ilmapiiriä, joka lämpötila on edelleenkin kylmä, ja helpottaisi mullistavien päätöksien hyväksymistä . . .

"Neuvostoliitto on puolestaan valmis auttamaan kaikin keinoin myönteisten tuloksien saavuttamista tulevissa neuvotteluissa."

Kaksi hukkumistapausta Sudburyn alueella

Viime sunnuntaina iltapäivällä hukkui 21-vuotias Gaetan Ferrigan Ramsey-järveen pohjoispuolelle McCrean saarta. Onnettomuuden sattuessa hän oli järvellä kanootilla yhdessä William Faulconerin kanssa. Kun kanootti kaatui joutuivat molemmat veden varaan ja Ferrigan uimataidottomana painui veden alle.

Serpent-joelta, joka on lähellä Elliot Lakea, tiedoitetaan, että viime sunnuntaina siellä hukkui jokeen 19-vuotias Raymond Perry.

Hänen mukanaan olleet ystävänsä kertovat, että kun he olivat ylittämässä jokea joessa olevan putouksen yläpuolella menetti Perry tasapainonsa ja vuolas virta vei hänet mukanaan ja puutteellisen uimataitonsa johdosta hän hukkui.

McKim townshipissa myönnettiin $547,127 arvosta rakennuslupia

Viime kesäkuussa myönnettiin McKimin townshipissa $547,127 arvosta rakennuslupia.

Rakennusluvat koskivat asuntojen, lisärakennusten, autovajojen ja yhden koulun rakentamista. Samoin annettiin rakennuslupa lisärakennusta varten Pioneer Manoriin.

Ikkunat ja ovet erikoisalamme

Nykyaikaisilla koneilla varustetussa verstaassamme kykenemme valmistamaan kaikenkokoisia PUISIA IKKUNOITA JA OVIA sekä niiden KEHYKSIÄ. Välitämme myös valmiita sisä- ja ulko-ovia kohtuullisin hinnoin.

Varastossa:
Kaksinkertaisia ikkunoita (5 vuoden takuu)
Penelyte ja Barclay pöytälevyjä
Metallireunustaa
Vaneerilevyjä
Lattialevyjä
Saranoita ja lukkoja
Maaleja ja vernissaa

"Thix Jelled" uutuusmaali on
Mainiota kaikenlaisiin pintoihin sisällä eli ulkona. Kokeilkaa tänä keväänä. Nopeasti kuivavaa ja helppoa maalata. — Ei tipu pensselistä.

SUDBURY PLANING MILL
D. G. Hromiak, omist.
Puh. OS. 5-6771, ill. OS. 3-9655 11—19 GINO ST., Copper kadun päästä ylös. — SUDBURY, ONTARIO

RITARI AGENCIES LTD.
VAKUUTUS- JA MATKAILUTOIMISTO
7 Cedar St. Sudbury Puh. OS. 5-5885

NAUTINTORIKAS
Pikku-Suurjuhla
LOCKERBYSSA
Sunnuntaina, heinäk. 19 päivänä

Suurjuhlien karsintakilpailut —
Alertsin kentällä kello 10 aamulla

Palkintoja jaetaan seuraavissa lajeissa:

Yleinen sarja: 200 m., korkeushyppy ja kiekko
Alle 21 v. poikain sarja: 200 m., korkeus ja kiekko
Alle 17 v. pojat: 100 m., korkeus ja kuula
Naisten yleinen: 100 m., korkeus ja kiekko
Tytöt alle 16 v.: 60 m., pituushyppy ja kuula
Alle 15-v. pojat: kolmiottelu

Näiden lajien lisäksi ratkaistaan seuran edustus kaikissa lajeissa ja sarjoissa, missä on yli kolme osanottajaa. Seuran ulkopuoliset kilpailijat myös tervetulleita.

JUHLAOHJELMA
Työn Puistossa kello 1.30 ip.
Sävel kuoro esittää hiotun suurjuhlaohjelmansa
★ Sekakuorolta 13 laulua - ★ Naiskuorolta 4 laulua
★ Mieskuorolta 4 laulua - ★ Lisäksi yksityisesityksiä
UINTIKILPAILUT ohjelman päätyttyä.
Seurapelejä kautta päivän
Juhlien loppuvetona on jännittävä v.- ja u.-seura Alertsin ja Sävel-kuoron välinen krokettikilpailu
Tervetuloa!

SUURI LÄHETYS

uutta romaanikirjallisuutta saapunut kirjakauppaamme

SUUREN MESTARIKIRJAILIJAN
MAKSIM GORKIN VALITUT TEOKSET
4 suura osaa — yhteensä lähes 2.400 sivua.
Hinta yhteensä sid. $16.75

Ensi kerran on nyt saatavana suuren venäläisen mestarin, Maksim Gorkin, kaikki kuuluisimmat teokset ajanmukaisessa suomenkielisessä asussa kaunisasuisena VALITTUJEN TEOSTEN sarjana, jonka neljä vankkaa nidettä ovat jokaisen kotikirjaston ylpeys.

Maksim Gorkin vaiherikkaan elämän satona syntyneestä tuotannosta on hänen valittuihin teoksiinsa koottu laaja ja edustava valikoima romaaneja, muistelmia ja novelleja sekä yksi näytelmä.

Maksim Gorkin VALITUT TEOKSET käsittää neljä osaa, joissa yhteensä on lähes 2,400 sivua.

ENSIMMÄINEN OSA sisältää Maksim Gorkin varhaiskauden parhaita kertomuksia.

TOINEN OSA sisältää romaanin ÄITI ja näytelmän POHJALLA.

KOLMAS OSA sisältää kuuluisat omaelämäkerralliset teokset LAPSUUS ja IHMISTEN PARISSA.

NELJÄS OSA sisältää YLIOPISTONI ja ARTAMONOVIEN TARINAN.

NETTA MUSKETT:
TUMMAT VARJOT
219 sivua. Hinta sid. $2.75

Tämä romaani kertoo kahden nuoren ihmisen kohtalon, kahden ihmisen joiden oli paljon opittava, ennen kuin he olivat valmiit siihen onneen, joka kohtalolla oli heidän varalleen. — Lontoon sateessa he kokivat yhteiset onnelliset hetkensä — Julien lämpimät, säteilevät silmät muistuivat Jeremyn mieleen kuin kyynelten kirkastamina.

NETTA MUSKETT:
NORAN KOLME RAKKAUTTA
269 sivua. Hinta sid. $2.75

NORAN KOLME RAKKAUTTA on kertomus ehdottomasta, rakastavasta naisesta, joka näki romanttisten unelmiensa katoavan ja joutui tarttumaan elämään ja onneen molemmin käsin pelastaakseen itsensä ja lapsensa. Ja silloinkin, kun hän jo luuli menneisyyden kuuluvan vain hänelle itselleen, vaatii kohtalo hänet vielä kerran tilille.

KATHLEEN WINDSOR:
AINA VAIN AMBER I — II
Kaksi osaa, yhteensä 609 sivua. Hinta sid. $5.00

Romaani kuvankauniista Amber St. Claresta, rohkeasta ja intohimoisesta naisesta — värikäs kuvaus 1600-luvun Englannista, ajoilta, jolloin maata hallitsi kevytmielinen ja epävakainen Kaarle II.

FRANK G. SLAUGHTER:
LIEKEHTIVÄ MAA
243 sivua. Hinta sid. $3.00

Keski-Floridan suomaiden ja karujen mäntymetsien seminoli-intiaanien ja valkoisten uudisasukkaiden kireät välit johtivat vuonna 1835 sodan puhkeamiseen. Rajamaiden uudisasukkaiden asumukset paloivat ja maa liekehti ja Suuren Ruohoveden laajoilla, vaikeakulkuisilla alueilla seminolit valmistautuivat päällikkönsä Osceolan johdolla kestämään pitkää sotaa. LIEKEHTIVÄ MAA on voimakas, intohimoinen ja jännittävä romaani.

FRANK G. SLAUGHTER:
ELÄMÄ ON PELASTETTAVA
346 sivua. Hinta sid. $2.75

Kiehtova romaani nuoren, etevän lääkärin elämästä, hänen kamppailustaan ennakkoluuloja ja vaikeuksia vastaan ja hänen avioliitostaan kauniin ja älykkään Annin kanssa.

ROSE FRANKEN:
CLAUDIA
414 sivua. Hinta sid. $2.75

Claudia on kautta maailman suuren suosion saavuttanut perheromaani, joka on filmattu ja esitetty näyttämöllä. Tämä nykyaikainen avioliittoromaani kertoo välittömästi ja herttaisen humoristisesti nuoresta Claudiasta, hänen miehestään Davidista ja heidän yhteisistä iloistaan ja pulmistaan.

FRANK G. SLAUGHTER:
PÄIVÄNKOITTO
293 sivua. Hinta sid. $3.00

PÄIVÄNKOITTO on jännittävä ja monivaiheinen nykyaikainen lääkäriromaani, kertomus tohtori Jim Corwinin yrityksistä pelastaa nuori ja kaunis Lynn Thorndyke skitsofrenian tuhoisilta seurauksilta. Ainoana pelastuksena näyttää olevan aivoleikkaus, joka kuitenkin samalla jättäisi potilaaseen elinikäisen henkisten kykyjen vajavuuden. Tohtori Corwin, joka hoidon aikana vähitellen rakastuu potilaaseen, päättää kuitenkin löytää toisen keinon ja ryhtyy kokeilemaan kokonaan uutta lääkettä. Siten hän samalla joutuu heittäytymään katkeraan taisteluun sairaalan hallintoelimiä ja toisia lääkäreitä vastaan, myös oman onnensa puolesta. Kamppailu on pitkä ja vaikea, mutta lopulta uusi, ihmeellinen lääkeaine osoittautuu voitolliseksi.

GINA KAUS:
KATARIINA SUURI
313 sivua. Hinta sid. $2.75

Venäjän suuren keisarinnan elämäntarina, jossa kuvaillaan Katariinan kohoamista saksalaisen prinsessan vaatimattomasta asemasta Venäjän kruununperillisen puolisoksi ja lopulta maan yksinvaltiaaksi.

MARGUERITE STEEN:
KOHTALONI ON AURINKO I — II
Kaksi osaa, yhteensä 811 sivua. Hinta sid. $5.00

Tämän värikkään sukuromaanin tapahtumat alkavat 1760-luvun Bristolissa, orjakauppiaiden, laivanvarustajien ja kaapparikapteenien valtakaudella. Romaanin ensimmäinen osa kertoo Matthew Floodin, ihmisten haavoittaman ja rakkaudessaan pettyneen miehen uhkarohkeasta purjehduksesta Afrikan Orjarannikolle — pahamaineisille seuduille, joilla valkoinen mies tuhosi ja turmeli alkuasukkaita. Se kertoo hänen uudesta, rajusta rakkaussuhteestaan nuoreen neekerinaiseen, Shebaan ja heidän paostaan uuteen maailmaan, eksoottiseen Kuubaan.

Teoksen toisessa osassa kerrotaan Matthew Floodin ja hänen afrikkalaisen kaunottarensa myrskyisestä suhteesta syntyi lapsi, jonka mies luovutti katolisen sisarkunnan hoiviin. Kirjan alkaessa tyttö, Maria Cayetuna Flood, on varttunut harvinaiseksi, eksoottiseksi naiseksi, joka ei itse vielä ole tietoinen verensä vaarallisesta perinnöstä. Epäröimättä hän pakenee luostarista liittyäkseen mieheen, jonka rakkauden hän on sytyttänyt. Maria Cayetuna joutuu kuitenkin katkerasti kokemaan puoliverisen naisen kohtalon ja hänen suureksi tragediakseen tulee hänen leppymätön vihansa mustaa rotuaan kohtaan.

ERIC KNIGHT:
YLI KAIKEN YMMÄRRYKSEN
395 sivua. Hinta sid. $2.75

Romaanin tapahtumat sattuvat Englannissa viime sodan aikana, yöpommitusten juuri alkaessa. Kirjan sankari, nuori englantilainen sotilas, joka vastikään on selviytynyt Dunkerquen helvetistä, on lepäämässä Kanaalin rannikolla, mutta hänen sielussaan riehuvat voimakkaat ristiriidat. Hän tapaa yläluokkaan kuuluvan tytön ja heidän aluksi tilapäisestä suhteestaan kehittyy kaunis ja väkevästi kiehtova rakkaustarina. Mutta Cliven ja Prudencen suhteeseen sisältyy ristiriita, joka aika ajoin tuntuu tukahduttavan heidän oman keskinäisen ymmärryksensä ja onnensa — he kuuluvat eri maailmoihin, jotka sota vain väliaikaisesti on yhdistänyt.

LLOYD C. DOUGLAS:
LÄÄKÄRIN OMATUNTO
245 sivua. Hinta sid. $2.75

Romaanin päähenkilö, monimiljoonikon poika Bob Merrick on rikas ja huoleton, hemmoteltu ja itsekeskeinen. Erään purjehdusretken dramaattiset vaiheet vievät hänet tärkeän ratkaisun eteen. Tahtomattaan hän on joutunut aiheuttamaan erään kuuluisan aivokirurgin kuoleman. Häntä jää painamaan syyllisyydentunto, josta vapautuakseen hän antautuu itse aivokirurgian vaativalle alalle. Itseään säästämättä hän jatkaa päämääräänsä kohden — hänen on korvattava aiheuttamansa menetys. Hemmotellusta pojasta tulee mies, joka jaksaa kantaa vastuun ja joka on myös kypsä suureen rakkauteen.

ALBERTO MORAVIA:
KAKSI NAISTA
299 sivua. Hinta sid. $3.50

Ensi kerran käy Moravia nyt käsiksi siihen traagilliseen aiheeseen, jonka varjo yhä lankeaa Italian ylle: viime maailmansotaan. Romaanin päähenkilöinä ovat äiti ja tytär, jotka ovat paenneet sodan jaloista Roomasta läheiselle vuoristoseudulle. Äiti, Cesisa, on leski ja hänen 17-vuotias tyttärensä Rosetta vielä puhdas, enkelimäinen olento. Saksalaisten miehittämässä vuoristossa he kokevat kaikki sota-ajan evakkovaikeudet ja kärsimykset, mutta selviytyvät joten kuten siihen saakka kunnes liittoutuneet valloittavat ja vapauttavat seudun. Silloin, pakolaisten jo ollessa kotimatkalla, Rosetta joutuu marokkolaisten sotilaiden väkivallan kohteeksi.

ERNEST HEMINGWAY:
VANHUS JA MERI
132 sivua. Hinta sid. $2.25

Ernest Heminwayn romaanin ulkonaiset puitteet ovat klassillisen karut ja yksinkertaiset — vanha kuubalainen kalastaja on epäonnen seuraamana viikkokausia ollut ilman saalista, kun hän avomerelle purjehdittuaan eräänä aamuna saa siimaansa kalan, joka vastaa kaikkia hänen unelmiaan ja toiveitaan. Alkaa taistelu elämästä ja kuolemasta, sillä kala on sitkeä ja voimakas ja isompi kuin kalastajan vene.

ERNEST HEMINGWAY:
KIRJAVA SATAMA
213 sivua. Hinta nidottuna kiiltokansiin $1.50

Romaanin päähenkilö Harry Morgan elättää itsensä ja perheensä vuokraamalla moottorivenettään rikkaille huvikalastajille Floridan rannikolla. Mutta käy niin, että vilpillinen asiakas pettää hänet, hän jää puille paljaille ja joutuu rikollisille teille.

HENRI VERNES:
KAUHUJEN LAAKSO
128 sivua. Hinta sid. $1.75

Bob Moran otti lujemman otteen ohjaustangosta ja antoi koneen nousta välttyäkseen siten murskautumasta vuorenhuippua vasten. Hän tähysti terävin katsein eteensä ja veri kohisi hänen suonissaan. Hän ja kone olivat kuin yksi ja sama olento ja hän palasi muistoissaan aikaan, jolloin hän RAF:n kapteenina vei ryhmänsä taisteluun.

Tilatkaa osoitteella:

Vapaus Publishing Company Ltd.
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO